

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/52/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312200707
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6312200707.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľa S. C., nar. XX.XX.XXXX, živnostníka, bytom N., P. XXX/XX t.č. D., K. XXXX/XX, v zastúpení JUDr. Rudolfom Gunišom, advokátom, AK Brezno, Kieпка 80, proti odporkyni I. C., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, invalidnej dôchodkyni, bytom N., P. XXX/XX, t.č. R., N. XX/X, v zastúpení JUDr. Jozefom Švarcom, advokátom, AK Banská Bystrica, Horná 41, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému K. C., nar. XX.XX.XXXX, predbežne odovzdanému do starostlivosti navrhovateľa, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľa S. C. nar. XX.XX.XXXX a odporkyne I. C., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu D., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, **s a r o z v á d z a.**

II. Súd **u p r a v u j e** výkon rodičovských práv a povinností k maloletému K. C., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode manželstva jeho rodičov tak, že ho **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti navrhovateľa.

III. Odporkyňa je **p o v i n n á** prispievať na neho výživným s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia sumou vo výške 27,13 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona sumou vo výške 30% z takto zmeneného životného minima, a to vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľa.

IV. Odporkyňa je **o p r á v n e n á** s maloletým sa stýkať :

- každý párný víkend od piatka od 17.00 h do nedele do 17.00 h mimo víkendov osobitne upravených
- každý rok od 01. júla od 09.00 h do 15. júla do 17.00 h a od 01. augusta od 09.00 h do 15. augusta do 17.00 h
- každý párný kalendárny rok od 23. decembra od 09.00 h do 24. decembra do 16.00 h a od 30. decembra od 09.00 h do 06. januára nasledujúceho roka do 17.00 h
- každý nepárny kalendárny rok od 24. decembra od 09.00 h do 30. decembra do 17.00 h
- každý párný kalendárny rok cez Veľkú noc od Zeleného štvrtka od 09.00 h do Bielej soboty do 17.00 h
- každý nepárny kalendárny rok cez Veľkú noc od Veľkonočnej nedele od 09.00 h do Veľkonočného pondelka do 17.00 h
- každý párný kalendárny rok cez jarné prázdniny od pondelka od 9.00 h do piatka do 17.00 h, a to tak, že v určený čas odporkyňa maloletého prevezme pred bytom navrhovateľa a po zrealizovanom styku v určený čas maloletého navrhovateľovi odovzdá na to istom mieste.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** maloletého na styk s odporkyňou pripraviť a tento styk umožniť.

Odporkyňa je **p o v i n n á** maloletého na odovzdanie navrhovateľovi pripraviť a maloletého mu včas odovzdať.

V. Navrhovateľ je p o v i n n ý poskytovať odporkyni informácie o maloletom vždy pri odovzdávaní maloletého na styk ústne a v posledný deň nepárneho víkendu do 20.00 h s výnimkou víkendov, počas ktorých sa bude realizovať upravený styk odporkyne s maloletým, mailovou správou na jej adresu a@b.c <mailto:a@b.c>, a to tak, že jej oznámi podstatné aktuálne skutočnosti týkajúce sa maloletého, jeho zdravia, dochádzky do predškolského a školského zariadenia, aktivít a záujmov.

VI. Rodičom maloletého súd u k l a d á povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení zameranom na psychoterapiu.

VII. Súd nad výchovou maloletého u r č u j e dohľad počas 24 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorý bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, predškolského a školského zariadenia, ktoré bude maloletý navštevovať.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.01.2012 sa navrhovateľ domáha, aby súd rozviedol jeho manželstvo s odporkyňou a upravil výkon rodičovských práv a povinností k ich maloletému synovi K. na čas po rozvode tak, aby ho zveril jemu do starostlivosti a odporkyňu zaviazal prispievať na neho výživným 50,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou uzatvoril manželstvo dňa XX.XX.XXXX po cca deväťmesačnej známosti. Z tohto manželstva sa im dňa XX.XX.XXXX narodil syn K.. Spočiatku bolo ich manželstvo harmonické. K vážnemu narušeniu vzťahov došlo medzi nimi po narodení syna. Odporkyňa vo zvýšenej miere začala požívať alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých bola psychicky nestabilná. Jej sklon k požívaniu alkoholu prerástol do závislosti. V októbri 2011 pod vplyvom alkoholu spadla a musela byť hospitalizovaná. Následne absolvovala liečenie vo Veľkom Záluží. Z liečenia sa vrátila dňa 13.01.2012, po príchode opätovne začala požívať alkohol. Pod vplyvom týchto skutočností došlo k ich odcudzeniu, manželstvo je trvalo rozvrátené, nakoľko každý má iné záujmy a predstavy o živote. Od augusta 2011 on udržiava dôvernú známosť s inou ženou. Manželstvo účastníkov nevytvára vhodné prostredie ani pre výchovu maloletého K., ktorý je vystavovaný neustálym stresovým situáciám, vyvolávaným odporkyňou. Rozvod manželstva účastníkov nebude ani v rozpore so záujmami maloletého syna, o ktorého sa chce on naďalej osobne starať, avšak v pokojnom prostredí

Navrhovateľ dňa 26.01.2012 doručil tunajšiemu súdu aj návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému K. na čas do rozvodu manželstva s jeho matkou-odporkyňou. Konanie sa vedie pod zn. 8P/48/2012. Zároveň sa navrhovateľ domáhal aj predbežnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému K..

Dňa 14.02.2012 odporkyňa doručila tunajšiemu súdu návrh na rozvod manželstva s navrhovateľom, návrh bol zaregistrovaný pod zn. 8P/85/2012. V odôvodnení návrhu uviedla, že už pred svadbou ju kontaktovali viacerí ľudia a upozorňovali ju, že navrhovateľ je nespoľahlivý človek, sukničkář, ako živnostník si neplatí odvody, má nemanželské deti, ku ktorým sa nepriznáva. Tieto informácie brala ako neprajné reči. Už vtedy mala podozrenie, že sa kontaktuje a randí s viacerými ženami. Od začiatku ju zavádzal o svojich rodinných a finančných pomeroch. Navrhovateľ nemal prácu, a až vo februári 2009 sa donútil nájsť si zamestnanie v pekárni. Narodenie maloletého K. ich vzťah do určitej miery zlepšilo, ale k úplnému manželskému spolužitiu sa nevrátili, navrhovateľ sa vyhýbal intímnemu styku s výhovorkami na jeho únavu. Naďalej sa prehlbovala ich zhoršujúca sa finančná situácia v dôsledku toho, že navrhovateľ nevedel hospodáriť so spoločnými financiami. Situácia prinútila účastníkov presťahovať sa z prenajatého bytu v Brezne do rodinného domu k rodičom odporkyne a odporkyňa nastúpila do práce. Pri starostlivosti o maloletého K. pomáhali rodičia odporkyne. Dvojgeneračné spolužitie v pomerne malom dome vyúsťovalo do stále väčších nezhôd. Na navrhovateľovo naliehanie si v marci 2010 vybavili hypotekárny úver a kúpili si dom v Podbrezovej. Dňa 01.05.2010 z dôvodu rekonštrukcie Hotela Partizán odporkyňa prestala pracovať. Odporkyňa zistila, že jej bol navrhovateľ neverný, k čomu sa neskôr priznal. Naďalej fungovali ako rodina, intímne spolu nežili. Odporkyňa vo svojom návrhu uvádza, že: „riešenie všetkých týchto problémov ako aj sklamanie zo vzťahu navrhovateľa k nej a synovi (nedostatočný záujem o rodinu) bohužiaľ čoraz častejšie nachádzala v alkohole“. V auguste 2010 odporkyňa dostala ponuku pracovať ako prevádzkarka penziónu Adika v Mýte pod Ďumbierom,

s čím navrhovateľ nesúhlasil, ale odporkyňa ponuku prijala. Navrhovateľ začal na odporkyňu žiarliť (zrejme nemohol prijať jej profesijný úspech a zároveň ju nemohol kontrolovať a ovplyvňovať). Koncom januára 2011 majiteľ penziónu ponúkol odporkyňu budovu penziónu do prevádzkového prenájmu, vtedy sa účastníci do penziónu presťahovali. V tomto období mali posledný intímny styk. Odporkyňa priznáva, že neustále napätie a hromadenie problémov kompenzovala požívaním alkoholu. Od októbra 2011 navrhovateľ neskrýval pomer s J. D.. Odporkyňa v tom čase nastúpila ambulantnú liečbu závislosti na alkohole a vzniknutých depresiách. Jej liečba mala byť podporovaná ľudovým režimom, čo navrhovateľ narúšal svojim správaním. Dňa 01.11.2011 pod tlakom okolností odporkyňa skombinovala lieky s alkoholom a musela byť hospitalizovaná, kde podpísala súhlas s protialkoholickým liečením vo Veľkom Záluží.

Podľa nej sú manželské vzťahy dlhodobo vážne narušené, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Navrhla manželstvo rozviesť a na čas po rozvode upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletému K. tak, aby jej bol zverený do starostlivosti a navrhovateľ, aby bol zviazaný prispievať na neho výživným 100,- Eur mesačne. Navrhla upraviť styk navrhovateľa s maloletým K. tak, aby bol oprávnený sa s maloletým stykať každý páry týždeň od piatku od 17.00 h do nedele do 17.00 h, v každom nepárnom roku na prvý sviatok vianočný od 9.00 h do druhého sviatku vianočného do 15.00 h a 31. decembra od 9.00 h do 10. januára nasledujúceho roku do 15.00 h; každý páry rok na Veľkonočné sviatky od piatku od 9.00 h do Veľkonočnej nedele do 17.00; každý páry rok pred začatím jarných prázdnin od soboty od 10.00 h do nasledujúcej soboty do 19.00 h.

Tunajší súd uznesením, č.k. 8P/85/2012-15 zo dňa 23.02.2012, právoplatným 15.03.2012 konanie o tomto návrhu odporkyne zastavil z dôvodu litispendencie.

Dňa 21.03.2012 odporkyňa doručila k návrhu navrhovateľa písomné vyjadrenie v rovnakom znení, ako bol jej návrh na rozvod manželstva registrovaný pod zn. 8P/85/2012.

Na návrh navrhovateľa sa na tunajšom súde pod značkou 8P/48/2012 vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k ich synovi K. na čas do rozvodu manželstva jeho rodičov a na návrh odporkyne pod značkou 8P/289/2012 konanie o určenie rozsahu manželského výživného na ňu od navrhovateľa.

Na návrh navrhovateľa zo dňa 26.01.2012 tunajší súd uznesením, č.k. 8P/48/2012-11 zo dňa 30.01.2012, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 13CoP/29/2012-53 zo dňa 18.04.2012, nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého maloletý K. bol odovzdaný do starostlivosti navrhovateľa, odporkyňa nebola zviazaná prispievať na neho výživným. Toto predbežné opatrenie sa stalo vykonateľným dňom 30.01.2012 a nadobudlo právoplatnosť dňom 10.05.2012.

Uvedené predbežné opatrenie na návrh navrhovateľa súd nariadil nakoľko zistil, že je nevyhnutne potrebné dočasne upraviť pomery k maloletému, a to z dôvodu, že matka maloletého - odporkyňa napriek ambulantnej a ústavnej liečbe recidivovala, alkohol kombinovala s liekmi - jej konanie sa stávalo nevyspytateľným, mohla ohroziť nielen vývoj ale aj zdravie a život maloletého.

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.08.2012 odporkyňa navrhla zrušiť predbežné opatrenie nariadené tunajším súdom uznesením, č.k. 8P/48/2012-11 zo dňa 30.01.2012, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 13CoP/29/2012-53 zo dňa 18.04.2012, z dôvodu, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Konanie o tomto návrhu tunajší súd uznesením, č.k. 8P/48/2012-152 zo dňa 16.08.2012, prerušil do doručenia písomných znaleckých posudkov.

Tunajší súd uznesením, č.k. 8P/48/2012-333 zo dňa 05.02.2013, nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého navrhovateľ je povinný informovať odporkyňu o maloletom - pravidelne písomne 1x týždenne vždy posledný deň príslušného týždňa do 20.00 h tak, že jej zašle mailovú správu na jej adresu a@b.c <mailto:a@b.c> s informáciami o maloletom, a to o jeho aktuálnom zdravotnom stave, dochádzke do materskej školy, o jeho vývoji, rozvíjaní zručností a záujmoch.

Súd v konaní sp.zn. 8P/52/2012 vykonal spoločné dokazovanie s konaním sp.zn. 8P/48/2012, a to výsluchom účastníkov, ich právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa so znaleckým posudkom č. XXX/XXXX vypracovaným MUDr. Marekom Zelmanom - znalcom z odvetvia psychiatrie, so znaleckým posudkom č. X/XXXX vypracovaným Mgr. Františkom Nociarom - znalcom z odboru psychológie, so znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným MUDr. Máriou Martinove PhD.

- znalkyňou z odvetvia psychiatrie, so znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným PhDr. Štefániou Stanislavovou - znalkyňou z odboru psychológie, so znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným pre účely trestného konania MUDr. Jánom Konôpkom - znalcom z odvetvia psychiatrie, so znaleckým posudkom č. XXX/XXXX vypracovaným pre účely trestného konania MUDr. Marekom Zelmanom - znalcom z odvetvia psychiatrie, výsluchom znalcov MUDr. Mareka Zelmana, MUDr. Márie Martinovej PhD., Mgr. Františka Nociara, PhDr. Štefanie Stanislavovej, výsluchom svedkov Mgr. Eleonóry Kúdelkovej, Ing. Júlie Barátovej, MUDr. Ivety Šajgalíkovej a MUDr. Boženy Kilvályovej, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu zn. 8P/289/2012, 8P/48/2012 a 4D/385/2013, oboznámením sa s opatrovníckym spisom mal. K., oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX, toto manželstvo je zapísané K. D. v knihe manželstiev vo zv. XX, ročník XXXX, na str. XXX, pod poradovým číslom XX. Dňa XX.XX.XXXX sa im narodil syn K.. Ich posledné spoločné bydlisko bolo na adrese N., P. XXX/XX.

Rodičia maloletého po sobáši dňa XX.XX.XXXX bývali v byte v D., ktorý mala prenajatý odporkyňa. Potom pár mesiacov bývali u rodičov odporkyne. Pretože im to nefungovalo, vybavili si hypotéku a dňa 27.04.2010 kúpili si dom v Podbrezovej, v ktorom bývali cca 3-te roka. V tom čase odporkyňa bola zamestnaná v Penzióne Adika v Mýte pod Ďumbierom, ktorý si neskôr prenajala a spolu s navrhovateľom začali bývať v priestoroch tohto penziónu.

Odporkyňa v októbri 2011 mala psychické problémy, ambulantne sa liečila u MUDr. Snárskej - psychiatricky v NsP Brezno n.o.. V období odo dňa 04.11.2011 do dňa 13.01.2012 sa ústavne liečila vo Veľkom Záluží. Pri prijatí na liečenie sama uviedla, že pije v ťahoch, v partii, ale aj sama, že sa už pokúšala o ambulantné protialkoholické liečenie, pri prijatí javila známky závislosti od alkoholu, pri jeho absencii mala abstinenčné príznaky. Z uvedeného liečenia sa vrátila dňa 13.01.2012 k svojim rodičom, dňa 16.01.2012 prišla do penziónu Adika a vyhodila z neho navrhovateľa s jeho priateľkou Ing. S. D.. Zanedlho po návrate z liečenia, dňa 22.01.2012 k nej navrhovateľ privolať záchranú službu pre suicidálny pokus. Odo dňa 17.04.2012 bola prijatá na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnice F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici, kde bola privezená z Fakultnej nemocnice Trenčín z internej JIS, kde ju prevzali po intoxikácii alkoholom a liekmi v suicidálnom úmysle. Odo dňa 18.03.2013 do dňa 19.04.2013 bola znovu hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice. F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici.

Odporkyňa od skončenia prevádzkovania Penziónu Adika t.j. odo dňa 28.01.2012 do dňa 31.03.2012 bola zamestnaná v Tatry mountain resorts, a.s., v Hoteli Partizán, odo dňa 03.04.2012 do dňa 23.01.2014 bola obvodnou lekárkou MUDr. Boženou Kilvályovou vypísaná ako práceneschopná, do dňa 03.04.2013 poberala nemocenské dávky vo výške 161,80 Eur, resp. 179,10 Eur mesačne v závislosti od počtu dní v mesiaci.

Dňa 17.10.2013 bola uznaná za čiastočne invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Sociálna poisťovňa jej s účinnosťou odo dňa 02.04.2013 priznala invalidný dôchodok, ktorý poberá vo výške 152,40 Eur mesačne.

Hoci predbežné opatrenie nariadené tunajším súdom uznesením, č.k. 8P/48/2012-11 zo dňa 30.01.2012, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 13CoP/29/2012-53 zo dňa 18.04.2012, o odovzdaní mal. K. do starostlivosti navrhovateľa sa stalo vykonateľným dňa 30.01.2012, odporkyňa maloletého K. vydala jeho otcovi-navrhovateľovi až dňa 23.06.2012, dovtedy v čase jej hospitalizácie bol u jej rodičov.

Navrhovateľ umožňoval styk maloletého K. s odporkyňou, až na obdobie odo dňa 18.11.2012 do dňa 22.02.2013 (počas tohto obdobia sa uskutočnilo vyšetrovanie pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania maloletého odporkyňou, stíhanie bolo zastavené).

Dňa 27.04.2013 odporkyňa odmietla maloletého K. vrátiť navrhovateľovi, na čo on podal na tunajšom súde návrh na výkon rozhodnutia (vyššie uvedeného predbežného opatrenia), konanie sa vedie pod sp. zn. 4Em/1/2012. Uznesením, č.k. 4Em/1/2012-80 zo dňa 26.06.2013, tunajší súd nariadil odporkyni odovzdať maloletého navrhovateľovi; uznesenie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

Odo dňa 23.06.2012 do dňa 27.04.2013 bol maloletý Maxim v starostlivosti navrhovateľa a s odporkyňou sa stýkal tak, že bol u nej od 03.08.2012 do 05.08.2012, od 17.08.2012 do 21.08.2012, od 31.08.2012 do 02.09.2012, od 14.09.2012 do 20.09.2012, od 28.09.2012 do 02.10.2012, od 12.10.2012 do 15.10.2012, od 02.11.2012 do 05.11.2012, od 16.11.2012 do 18.11.2012, od 08.03.2013 do 11.03.2013.

Odo dňa 27.04.2013 do dňa 26.09.2013 bol maloletý zadržovaný odporkyňou, bez akéhokoľvek styku s odporcom; k odporcovi sa vrátil po stretnutí na polícii pri vyšetrowaní.

Odo dňa 26.09.2013 do dňa 27.10.2013 bol maloletý v starostlivosti navrhovateľa, po 2 resp. 3 týždňoch navrhovateľ umožnil odporkyňi styk s maloletým - vtedy ho vrátila, po ďalšom styku ho odmietla vrátiť. Maloletý bol u odporkyne odo dňa 27.10.2013 do dňa 09.12.2013, kedy si ho navrhovateľ vyzdvihol pred Materskou škôlkou v Nemeckej. Odo dňa 09.12.2013, kedy bol maloletý u navrhovateľa, mu navrhovateľ umožnil styk s odporkyňou, a to tak ako sa dohodli na pojednávaní dňa 16.01.2014 v dňoch od 24.01.2014 do 26.01.2014, odporkyňa znovu odmietla maloletého navrhovateľovi vrátiť; odo dňa 24.01.2014 je maloletý zadržávaný odporkyňou bez akéhokoľvek styku s navrhovateľom.

Rodičia maloletého sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi rodinného domu nachádzajúceho sa v k.ú. N., zapísaného Okresným úradom Brezno, odbor katastrálny, na LV č. XXXX, a to na základe Kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX. Na tejto nehnuteľnosti viazne záložné právo v prospech VÚB a.s., v prospech Obce Podbrezová a tiež záložné právo exekútorské na základe upovedomenia o začatí exekúcií EX 2255/2012 zo dňa 27.11.2012, EX 3900/12 zo dňa 25.03.2013, EX 458/13 zo dňa 06.06.2013, EX 2255/2012 zo dňa 27.12.2012, EX 946/2012 zo dňa 16.01.2013, EX 3900/12 zo dňa 18.04.2013, EX 458/13 zo dňa 06.06.2013 a EX 784/13 zo dňa 13.06.2013.

Ani jeden z rodičov maloletého nie je držiteľom ani vlastníkom motorového vozidla. Odporkyňa užíva osobný automobil svojej matky a navrhovateľ užíval osobný automobil svojej priateľky X.. S. D., a teraz užíva osobný automobil rodičov tejto priateľky.

Na účet odporkyne zriadený vo VÚB a.s., č. XXXXXXXXXX, bola obidvom rodičom maloletého poskytnutá Flexi hypotéka vo výške 4.000,-Eur na dom s mesačnými splátkami po 21,36 Eur. Vo VÚB a.s. má odporkyňa ďalší účet č. XXXXXXXXXX, na ktorý rodičom maloletého bola poskytnutá hypotéka vo výške 28.000,-Eur na dom, túto by mali mesačne splácať po 132,90 Eur. K ďalšiemu účtu na meno odporkyne č. XXXXXXXXXX jej bol poskytnutý spotrebný úver vo výške 2.300,-Eur na dofinancovanie rodinného domu. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého riadne nesplácali uvedené úvery, od novembra 2012 im bola zvýšená splátka spolu na výšku 185,-Eur. Odporkyňa má ďalší účet č. XXXXXXXXXX, ktorý môže prečerať, v októbri 2012 na tomto účte bol zostatok -1.317,35 Eur.

Medzi spoločné dlžoby rodičov maloletého patril aj dlh za pevnú telefónnu linku v rodinnom dome zriadenú na meno odporkyne, túto dlžobu voči Slovak Telekomu a.s. v pôvodnej výške 1.189,30 Eur splatila odporkyňa poslednou splátkou vo februári 2013.

Medzi dlžoby odporkyne patrí dlžoba v prospech veriteľa Duslo a.s., Šaľa, vo výške 2.044,50 Eur (splátka po 50,-Eur mesačne), v prospech Consumer Finance Holding a.s. za leasing auta vo výške 2.747,98 Eur a v prospech Centrálného vymáhania pohľadávok vo výške 377,79 Eur (splátka po 40,-Eur mesačne). Vzhľadom k tomu, že odporkyňa leasing pravidelne nesplácala leasingová spoločnosť jej auto zobrala, tvrdí, že naďalej spláca leasing po 127,- Eur mesačne. Odporkyňa dlžoby v prospech Duslo a.s. a Consumer Finance Holding a.s. považuje za spoločné dlžoby s navrhovateľom, nakoľko v čase vzniku týchto dlžôb žila s ním v manželstve, on bol bez akéhokoľvek príjmu a aj on využíval služby uvedených veriteľov.

Odporkyňa po skončení liečenia vo Veľkom Záluží sa dňa 13.01.2012 vrátila bývať k svojim rodičom do ich domu, od mája 2013 si prenajala v Brezne na Mazorníku od svojej tety X.. K. H. 3-izbový byt, za ktorý sa zaviazala mesačne platiť 150,-Eur. Podľa jej vyjadrenia vo veci 8P/289/2012 v tomto byte sa zdržuje čiastočne - ako to vyhovuje jej a jej synovi K.; za tento byt zaplatila nájomné iba 1-krát. Na pojednávaní dňa 16.01.2014 uviedla, že po smrti svojho otca dňa 10.07.2013 býva v dome so svojou matkou, vedú spoločnú domácnosť, na výdavkoch sa podieľajú spoločne. Na poznámku právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní dňa 16.01.2014, že nemá žiadne záruky, že môže v dome svojej matky bývať na ďalšom pojednávaní dňa 13.02.2014 predložila nájomnú zmluvu zo dňa 18.01.2014 uzatvorenú so svojou matkou K.. S. D., ktorou jej matka poskytuje do spoluužívania rodinný dom so záhradou na adrese R., N. XX/X, v ktorom doteraz spolu bývali.

Odporkyňa v konaní 8P/289/2012 uviedla, že má aj výdavky za psa, ktorého v januári 2013 zabezpečila pre maloletého K., tiež dokladovala výdavky na maliarske potreby v rámci terapie.

Odporkyňa má len vyživovaciú povinnosť k maloletému K. C., nar. XX.XX.XXXX.

Odporkyňa bola v priebehu konania prijatá na platené externé štúdium, odbor prekladateľstvo/tlmočníctvo - angličtina, v Banskej Bystrici.

Navrhovateľ má s odporkyňou rodinný dom v BSM. Vlastný majetok nemá. Je živnostníkom, v roku 2011 dosiahol príjmy zo živnosti 2.000,-Eur, výdavky 800,-Eur, základ dane 2.542,90 Eur. V roku 2012 dosiahol príjmy zo živnosti 77.546,26 Eur, výdavky 69.581,91 Eur, základ dane 4.319,61 Eur. V roku 2013 dosiahol príjmy zo zamestnania 1.055,24 Eur, príjmy zo živnosti 19.457,91 Eur, výdavky zo živnosti 22.214,12 Eur. Podľa výkazu o majetku a záväzku ku dňu 31.12.2012 mal krátkodobý finančný majetok v hodnote 401,30 Eur, Eur, majetok celkom 6,72 Eur, záväzky 12.858,45 Eur, rozdiel majetku a záväzkov -12.851,73 Eur; ku dňu 31.12.2013 mal za bežné účtovné obdobie krátkodobý finančný majetok v hodnote -4.552,-Eur, majetok celkom -4.541,-Eur, záväzky 24.701,-Eur, rozdiel majetku a záväzkov -29.242,- Eur.

Ku dňu 20.01.2013 mal otvorené záväzky voči daňovému úradu vo výške 330,-Eur, voči Istrochem Reality a.s., Bratislava, vo výške 2.150,18 Eur, voči Linde Gas k.s., Bratislava, vo výške 1.413,22 Eur, voči Logically Slovensko s.r.o., Bratislava, vo výške 83,88 Eur, voči Poštovej banke a.s., Bratislava, vo výške 46,-Eur, voči Probugas a.s., Bratislava, vo výške 5.889,60 Eur, voči Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva vo výške 300,-Eur, voči Slovgram Bratislava 227,34 Eur, voči Slovak Telekom a.s., Bratislava, vo výške 1.091,46 Eur, voči Slovenskej obchodnej inšpekcii, Banská Bystrica, vo výške 300,-Eur, voči Slovenskému ochrannému zväzu autorskému pre práva k hudobným dielam, Bratislava, vo výške 409,20 Eur, voči Sociálnej poisťovni, Bratislava, vo výške 880,25 Eur, voči Technickým službám Brezno vo výške 146,02 Eur, voči Uniqua poisťovňa a.s., Bratislava, vo výške 74,34 Eur, voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni, pobočka Banská Bystrica, vo výške 573,94 Eur + 731,92 Eur; t.j. dlhy spolu vo výške 14.647,35 Eur.

Z uvedených záväzkov má splatené dlhy voči Technickým službám Brezno, Slovgram Bratislava, Slovenskému ochrannému zväzu autorskému pre práva k hudobným dielam Bratislava, Logically Slovensko s.r.o. Bratislava.

Dlh voči zdravotnej poisťovni sa mu v priebehu konania zvýšil.

Na rozbehnutie podnikania si z Profi Creditu Slovakia s.r.o. vzal pôžičku, ktorú už celú splatil, zostáva mu splatiť vyrubenú pokutu 86,- Eur.

Navrhovateľ má vo VÚB a.s. účet č. XXXXXXXXXXX, typ Flexi Biznis, na ktorom má, tak osobné ako aj podnikateľské príjmy a realizuje z neho, tak osobné ako aj podnikateľské výdavky. Na tomto účte mal účtovný zostatok ku dňu 31.08.2012 vo výške 9.763,12 Eur, ku dňu 31.09.2012 vo výške 2.841,54 Eur, ku dňu 31.10.2012 vo výške 107,49 Eur, ku dňu 30.11.2012 vo výške 579,51 Eur, ku dňu 13.12.2012 vo výške 87,33 Eur, ku dňu 31.01.2013 vo výške 71,93 Eur, ku dňu 28.02.2013 vo výške -14,09 Eur, ku dňu 31.03.2013 vo výške 16,53 Eur. Tento účet je zablokovaný v rámci exekúcie pre Linde Gas k.s., Bratislava, a Sociálnu poisťovňu.

Pôžičku účastníkov, ktorá bola ku dňu 03.09.2012 vo výške 7.800,84 Eur od Poštovej banky a.s. odkúpil Invest kapital a.s.; ide o spoločnú pôžičku, ktorú mesačne spláca navrhovateľ po 100,-Eur; platil v novembri 2012, v roku 2013 vo februári, v marci, v apríli a v júni. Začiatkom júla 2013 ho navštívil exekútor a oznámil mu, že s odporkyňou ešte dlhuje za spoločný dom 8.000,- Eur, od neho chcel polovicu 4.000,- Eur.

Navrhovateľ má okrem maloletého syna K. ďalšie dve vyživovacie povinnosti, a to k maloletému K. W., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého Okresný súd Topoľčany rozsudkom, č.k. 9P/159/2012-103 zo dňa 31.10.2012, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č.k. 5CoP/5/2013-123 zo dňa 27.03.2013, právoplatným dňa 09.05.2013, zvýšil výživné zo 66,39 Eur na 100,-Eur mesačne. Tiež má vyživovaciú povinnosť k maloletému K. K., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého je rozsudkom Okresného súdu Malacky, č.k. 5C/260/2008-139 zo dňa 03.02.2009, zaviazaný platiť výživné 66,-Eur mesačne; v súčasnosti prebieha konanie o zvýšenie tohto výživného, Okresný súd Piešťany v konaní zn. 13P/15/2013 rozhodol o zvýšení tohto výživného na 80,-Eur mesačne; toto konanie ešte nie je právoplatne skončené. V roku 2013 preukázateľne zaplatil na výživu maloletého K. 960,-Eur a na výživu maloletého K. 812,-Eur.

Odo dňa 15.04.2013 sa penzión Adika, ktorý navrhovateľ prevádzkoval rekonštruoval. Navrhovateľ s vlastníkom penziónu - Istrochem Reality a.s., Bratislava, uzatvoril Zmluvu o spolupráci, na základe

ktorej odo dňa 02.05.2013 do augusta bol realizátorom rekonštrukcie s dojednanou odmenou 800,-Eur mesačne bez DPH. V máji aj v júni 2013 si za činnosť realizátora vyfaktoval po 960,-Eur včítane DPH, každý mesiac mu v čistom vyšla odmena 800,-Eur.

Odo dňa 01.08.2013 navrhovateľ uzatvoril s Istrochem Reality a.s., Bratislava, pracovnú zmluvu na dobu určitú do dňa 31.07.2014 s dojednanou 3-mesačnou skúšobnou dobou, mal prevádzkovať penzión Adika a spravovať jeho majetok. Nakoľko v auguste odpracoval 430 hodín a zarobil len 500,-Eur, v skúšobnej dobe dňa 17.09.2013 pracovný pomer skončil.

V čase, keď rodičia maloletého viedli spoločnú domácnosť, v penzióne nemali osobné výdavky s bývaním. Navrhovateľ nemal osobné výdavky s bývaním ani, keď začal sám prevádzkovať penzión, t.j. od februára 2012 do konca apríla 2013, nakoľko býval v priestoroch penziónu, ktorý mal celý prenajatý - výdavky s jeho bývaním boli súčasťou výdavkov súvisiacich s jeho podnikaním.

Odo dňa 01.01.2014 má navrhovateľ na svoje meno prenajatý 2-izbový byt v Brezne, v ktorom má maloletý K. zariadenú vlastnú detskú izbu. V tomto byte s ním býva aj priateľka X.. S. D.. Za tento byt mesačne platia 250,-Eur + 9,60 Eur za káblovú televíziu.

Vo výpise z prepúšťacej správy - hospitalizácie v psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie, v ktorej bola odporkyňa hospitalizovaná odo dňa 04.11.2011 do dňa 13.01.2012 sa uvádza: „Terajšie ochorenie: v 16-tich mala poruchy príjmu potravy (anorexia), psych. neliečená, študovala v Brne, kde sa začala ambulantne liečiť ako 20 ročná u psychiatra, kde jej diagnostikovali BAP (bola v manickej fáze), školu nedokončila, prerušila kontakt s PA, vydala sa, narodilo sa jej dieťa. V manželstve sú problémy, je žiarlivá, ale manžel sa aj priznal k nevere, problémy riešila alkoholom, poslednú dobu je to už neúnosné, pije v ňoch, spočiatku v partii, neskôr však už aj sama doma. Cca pred tromi týždňami navštívila PA, začala sa ambulantne liečiť, ale sa opila a s úrazom hlavy skončila na chirurgii, odkiaľ bola včera prepustená na podnet PA, súhlasila s ústavnou PAL, na ktorú odoslaná k nám.

Priebeh: 29 ročná pacientka, stredoškolského vzdelania, podnikajúca v cestovnom ruchu, vydatá, matka 2 a pol ročného dieťaťa, matimónium s neuspokojenými vzťahmi, dieťa vychovávané starými rodičmi, doporučená k nám pre závislosť od alkoholu. Pri prijímaní dominuje plne rozvinutá závislosť od etylu s odvykacou symptomatikou pri odňatí, v ebiere verbálna agresivita voči manželovi, s ktorým žijú neuspokojene. Pacientka v puberte s problémami s príjmom potravy, ktoré časom spontánne ustúpili, subjektívne popisuje i stavy elevácie nálady i obdobia poklesu - vzhľadom k tomu, že nebola vyšetrená odborníkom a v súčasnosti sa tieto epizódy nevyskytujú, nie je možné ich spoľahlivo uzavrieť, automutilácie. Pacientku zaraďujeme v úvode hospitalizácie do psychoterapeutickej skupiny pre liečbu závislosti, následne pre množstvo nedoriešených problémov, aj do psychoth. pre neurotické ochorenia. Ujasnila si nutnosť abstinovať od alkoholu, rešpektovať doliečovanie. Riešenie osobných problémov ostáva otvorené, formálne spolupracovala v skupine neuróz, problém však dostatočne neinternalizovala. Plány do budúcnosti mení, necháva otvorené, nemá doriešené matimónium. Prognóza je neistá.

Diagnóza: F 10.2 Sy závislosti od alkoholu, F 61.0 zmiešaná porucha osobnosti.“

V prepúšťacej správe z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení FNsP FDR Roosevelta v Banskej Bystrici odo dňa 17.04.2012 do dňa 11.07.2012 sa uvádza: „Terajšie ochorenie: privezená RZPvFN Trenčín. Bola hospitalizovaná na internej JIS po intoxikácii alkoholom a 24 TBL Paracetamolom a 24 lbalginu. V suicidálnom úmysle/priznáva chcela zomrieť. Štyri dni bola na internom oddelení dnes dohovorovaný prevoz k nám na psychiatriu BB. Rozvádza sa v máji majú konanie, bola psychicky a fyzicky týraná, nevie čo s chlapčekom trojročným, už 2 týždne chodí do škôlky, možno ostane manželovi, ale podala odvolanie, musí sa ešte poradiť s právnikom, mala penzión, teraz ho nechala, dlhy sú asi 1.500 000,-Sk. Alkohol je jej ventilom, necíti sa závislá i keď možno to tak je, keby bola v pohode, abstinovala by. Premýšľala nad tým všetkým štyri dni v Trenčíne, bola v jednom penzióne, poranila si ruky žiletkou, potom sa chcela vrátiť, nešiel autobus, tak to spravila. Nechcela žiť. Aj teraz je pre ňu samovražda alternatívou.

Priebeh: Pacientka s diagnózou bipolárnej afektívnej poruchy, sy. závislosti od alkoholu v anamnéze bola na naše oddelenie preložená z internej JIS FN Trenčín po intoxikácii liekmi v suicidálnom úmysle. Pri prijatí v klinickom obraze dominovala depresívna nálada, anxieta v myslení suicidálne ideácie viac bilančného charakteru bez jednoznačných tendencií alebo plánu hyporexia, hyposomnia, anosognózia. Po nasadení antidepresívnej neuroleptickej a anxiolitickej liečby došlo len k parciálnej úprave jej psychického stavu. Naďalej pretrvávajú depresívna symptomatika, vzhľadom k čomu bola pacientka zaradená do ECT. Absolvovala šesť zákrokov celkovo so zlepšením stavu a následne preložením na sanatórnu časť oddelenia, kde bolo v liečbe (vrátane psychoterapie) pokračované. Absolvovala aj

terapeutické priepustky do domáceho prostredia, spočiatku bez posunu v psychopatológii. Neskôr / aj na vrub prítomných reaktívnych faktorov - predbežné zverenie dieťaťa do opatery otca/ sa stav pacientky znova zhoršil, vzhľadom k čomu bol do liečby pridaný stabilizátor nálady a bola zintenzívnená antidepresívna liečba. Problematické situácie boli s pacientkou rozoberané individuálne aj v rámci skupinovej psychoterapie. Postupne došlo u nej k prejasneniu nálady, oživeniu emotivity, celkovo k zlepšeniu a stabilizácii jej psychického stavu so schopnosťou vyrovnáť sa aj s aktuálnou situáciou v matrimóniu. Po opakovaných probatórnych priepustkách s pozitívnymi referenciami zo strany rodičov bola prepustená do ambulantnej starostlivosti, objektívne eufímna, konformná, nepsychotická, asuicidálna. Pacientka je aktuálne schopná zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté dieťa. V prípade že bude pravidelne užívať ordinovanú liečbu a absolvuje kontrolné vyšetrenia na psychiatrickej ambulancii, nie je (zo psychiatrického hľadiska) dôvod na to, aby jej maloleté dieťa nemohlo byť zverené do výchovy a opatery.

Prepúšťacia diagnóza: Bipolárna afektívna porucha - relaps, symptomaticky abuzus alkoholu. "

V tomto konaní o rozvod manželstva účastníkov a o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému K. na čas po rozvode ako aj v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Maximovi na čas do rozvodu manželstva jeho rodičov sa každý z účastníkov domáha toho, aby maloletý bol zverený do jeho starostlivosti, preto súd ustanovil do konania znalcov z odboru psychiatrie a psychológie.

Dňa 13.12.2012 MUDr. Marek Zelman, znalec - psychiater, doručil tunajšiemu súdu znalecký posudok č. XXX/XXXX, v ktorom u odporkyne uvádza diagnózy dlhodobé až trvalé: bipolárna afektívna porucha, symptomaticky abuzus alkoholu; diagnózy v dobe znaleckého vyšetrenia: bipolárna afektívna porucha v remisii, symptomatický abuzus alkoholu v remisii.

U navrhovateľa znalec uvádza diagnózy dlhodobé až trvalé; zmiešaná porucha osobnosti a diagnózy v dobe znaleckého vyšetrenia zmiešaná porucha osobnosti.

V závere znaleckého posudku znalec uvádza, že z hľadiska psychiatrického posudzujúceho prítomnosť chorobných stavov je odporkyňa I. C. plne schopná zabezpečiť plnohodnotnú výchovu maloletého za predpokladu pokračovania dobrej spolupráce pri prebiehajúcej psychiatrickej liečbe.

Z hľadiska psychiatrického, ktoré posudzuje prítomnosť chorobných stavov je navrhovateľ S. C. v plnej miere schopný postarať sa o svoje maloleté dieťa. Z hľadiska dlhodobej výchovy maloletého syna však existuje u neho riziko prenášania niektorých negatívnych behaviorálnych a kognitívnych schém vyplývajúcich z jeho poruchy osobnosti. Tento stav nie je možné ovplyvniť liečbou.

Odporkyňa I. C. je schopná podieľať sa na bezkonfliktnej striedavej starostlivosti, navrhovateľ S. C. však na podklade poruchy osobnosti nie je schopný dodržiavať dohodnuté pravidlá striedavej starostlivosti. Rodičia teda nie sú schopní spoločne maloletému zabezpečiť takúto starostlivosť.

Z hľadiska psychiatrického je vhodnejšou pre výchovu maloletého jeho matka - odporkyňa I. C., podmienkou však je pokračovanie zahájenej psychiatrickej liečby a dobrá spolupráca v nej.

Dňa 28.01.2013 Mgr. František Nociar, znalec - psychológ, doručil tunajšiemu súdu znalecký posudok č. X/XXXX.

V súhrne znaleckého posudku znalec uvádza, že hodnotenie problematiky starostlivosti o maloletého K. je náročné a vzhľadom k doterajším postupom a konaniam rodičov výrazne komplikované. Je zrejmé, že komunikácia medzi rodičmi je výrazne nepriateľská, obidvaja sa nedokážu odpútať od problému vlastného súboja počínajúceho na ich skrachovanom vzťahu. Téma starostlivosti o syna a preferovanie jeho záujmu v situácii rozchodu rodičov je tu len okrajové a skôr slúži na ich vzájomný súboj než na úprimné hľadanie dobra a záujmu dieťaťa.

Na strane navrhovateľa znalec konštatuje primeranú spôsobilosť na poskytovanie potrebnej starostlivosti o maloletého.

Na strane odporkyne konštatuje tiež primeranú spôsobilosť na poskytovanie potrebnej starostlivosti maloletému. O dieťa sa dokáže postarať samostatne. V prípade zverenia maloletého do starostlivosti odporkyne by však podľa tohto znalca bolo vhodné na jej strane zabezpečiť samostatné bývanie so synom, ktoré by bolo primeranejšie pre rozvoj dieťaťa a samostatnosť odporkyne. Výchovný prístup odporkyne sa javí vyhovujúcejší ako je výchovný prístup navrhovateľa.

U obidvoch rodičov znalec nachádza pozitívne aj negatívne známky v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o maloletého. Pri hodnotení všetkých faktov uvedených v posudku sa mu javí ako vhodná forma starostlivosti o maloletého striedavá starostlivosť obidvoch rodičov. Konfliktná komunikácia a nepriateľský vzťah rodičov je však podľa neho neprekonateľnou prekážkou pre takúto formu starostlivosti, čo škodí v prvom rade maloletému. V takejto situácii znalec konštatuje, že v záujme

maloletého je zverenie do osobnej starostlivosti odporkyne, ktorá sa mu javí ako vhodnejšia na zabezpečenie osobnej starostlivosti a zároveň je potrebné podľa neho ponechať, čo najširší priestor na styk maloletého s navrhovateľom, vhodné je zväziť formu predĺženého víkendy v dňoch štvrtok až nedeľa každý druhý víkend.

V závere znaleckého posudku tento znalec uvádza, že vzťah maloletého k navrhovateľovi je na dobrej, prirodzenej úrovni dieťaťa s dobrým emočným sýtením a záujmom o kontakt zo strany maloletého. Vzťah s navrhovateľom prežíva viac ako vzťah kamarátsky, menej ho vníma ako autoritu. Vzhľadom k forme a intenzite dovtedajšieho kontaktu sa vytvoril vzťah vykazujúci atribúty primeraného vzťahu syna k otcovi. Vzťah maloletého s odporkyňou je silne emočne ladený, dieťa spontánne vyjadruje citovú náklonnosť k odporkyni. Vzťah sa javí primeraný na úrovni syn - matka, má citovú a emočnú zložku, dieťa sa vo vzťahu s odporkyňou cíti bezpečne a isto. Medzi nimi je vytvorené primerané puto.

Navrhovateľ má k synovi K. v tom čase primeraný a emočne dostatočne sýtený vzťah, prejavuje zodpovednosť a snahu o plnenie si rodičovských povinností v oblasti výchovy a starostlivosti o maloletého.

Vzťah odporkyne k synovi K. sa javí ako úprimný a primerane emočne modulovaný. K maloletému má vytvorený vzťah naviazanosti. Jej identifikácia s rolou matky je na dobrej úrovni. Jej vzťah k synovi a syna k nej je vytvorený na dobrej úrovni, dá sa konštatovať že obidvaja odlúčením trpia.

Znalec u navrhovateľa pri posudzovaní spôsobilosti poskytovania starostlivosti o výchovu dieťaťa konštatuje, že v tom čase poskytuje maloletému základnú starostlivosť na potrebnej úrovni. Vo výchovnom prístupe prevláda skôr liberálny štýl ponecháva maloletému voľnosť v realizácii aktuálneho záujmu, menej usmerňuje, používa skôr mäkkšie prístupy pri riešení problémov. Poskytuje maloletému priestor a možnosti na realizáciu jeho záujmov a potrieb. Z posúdenia maloletého v rámci vyšetrenia je však zrejmé, že podnetová zameranosť a vedenie k primeranej regulácii správania maloletého je na nedostatočnej úrovni a v nedostatočnej miere zohľadňuje potenciál dieťaťa, jeho možnosti a schopnosti. V čase vypracovania posudku maloletý žil v podmienkach a v priestoroch penziónu, vytvorený má vzťah s rodičom a cudzími osobami, čo je neštandardný spôsob fungovania. V čase vypracovania znaleckého posudku sa znalcovi možno nejavil ako problematický, z dlhodobého hľadiska však deformuje vývin osobnosti maloletého, pretože nevytvára primeraný model rodinného a vzťahového fungovania a usporiadania, čo narúša jeho sociálny, emocionálny a citový vývin.

Znalec konštatuje, že v čase vypracovania znaleckého posudku u navrhovateľa chýba schopnosť byť univerzálnym rodičom. Vo výchovnom prístupe navrhovateľa vidí určité rezervy, najmä neprimeraný prístup na zvládnutie hyperaktivity maloletého, ktorý vyžaduje dôslednejší režim a dôraz na základnú disciplínu a dodržiavanie pravidiel na úrovni schopností maloletého.

Spôsobilosť odporkyne poskytnúť starostlivosť maloletému synovi hodnotí na primeranej úrovni, nevykazuje zásadnejšie deficity. Z hľadiska praktickej výchovy a starostlivosti o dieťa navrhovateľka dokáže primerane zabezpečiť všetky potrebné oblasti. Vhodné by bolo vytvoriť prostredie samostatného bývania bez výrazného vplyvu starých rodičov, ktorými je odporkyňa dosť ovplyvniteľná. Na strane odporkyne sa preukazuje primeraná spôsobilosť pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. O dieťa sa dokáže postarať samostatne, v prípade potreby sa o pomoc pri zabezpečení čiastkových úloh obracia na starých rodičov dieťaťa, s ktorými má dieťa vytvorený primeraný vzťah. Výchovný prístup odporkyne sa javí vyhovujúcejší ako výchovný prístup navrhovateľa. Odporkyňa rešpektuje potreby a záujmy dieťaťa, na druhej strane však dáva dôraz na primeranú podnetivosť v rámci rozvíjania schopností a zručností u syna a dáva dôraz na dodržiavanie pravidiel a primeranú disciplínu. Je si vedomá svojej roly matky, ktorá obmedzuje jej skratové konanie. Psychický stav odporkyne v čase vypracovania posudku vykazoval stabilizáciu a ako taký neobmedzoval ju na primeranej participácii na starostlivosti a výchove dieťaťa.

Podľa znalca samotné poňatie osobnosti navrhovateľa alebo odporkyne nie je vylučujúcim kritériom pre starostlivosť o maloletého syna. Vzhľadom k popisom osobnosti je zrejmé, že osobnostne vhodnejšia sa pre výchovu javí osobnosť odporkyne. Osobnosť navrhovateľ nesie charakteristiky, ktoré by z dlhodobého hľadiska mohli pôsobiť deformujúco pri preberaní vzoru otca dieťaťom.

Znalec u obidvoch rodičov nachádza pozitívne aj negatívne známky v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o maloletého. Pri hodnotení všetkých faktov uvedených v posudku sa javí ako vhodná forma starostlivosti striedavá starostlivosť, avšak prekážkou takejto starostlivosti je konfliktná komunikácia a nepriateľský vzťah rodičov.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ mal výhrady k záverom znaleckých posudkov, na čom zotrval aj na pojednávaní dňa 12.04.2013, ako aj k tomu, že na uvedenom pojednávaní kolízny opatrovník spochybnil závery znaleckých posudkov, tunajší súd uznesením, č.k. 8P/48/2012-474; 8P/52/2012-120 zo dňa

13.05.2013, ustanovil do konania znalcov, a to MUDr. Máriu Martinove PhD. - psychiatricku a PhDr. Štefaniu Stanislavovú - psychologičku.

Dňa 02.09.2013 MUDr. Mária Martinove PhD., znalkyňa - psychiatricka, doručila tunajšiemu súdu znalecký posudok č. XX/XXXX. V závere tohto znaleckého posudku uvádza, že psychický stav odporkyne nie je chorobne zmenený. Zo psychiatrického hľadiska netrpí psychotickou chorobou a ani poruchou, vo vnímaní a myslení nezisťuje chorobné zmeny (halucinácie a bludy). Orientačným vyšetrením zisťuje u nej intelektové schopnosti v pásme populačnej normy primerané dosiahnutému vzdelaniu. Klinickým vyšetrením zisťuje u nej rozvinutú závislosť od alkoholu - diagnózu Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu, diagnózu F 10.2 podľa MKCH 10 revízie. Pre pitie bola opakovane psychiatricky hospitalizovaná (intoxikácie) a opakovane aj na protialkoholickom liečení. V obraze závislosti sa vyskytujú pijácke ťahy, palimpsesty, tolerancia dávok alkoholu bez poklesu, pije v spoločnosti i osamote, kombinuje lieky s alkoholom. Nie je schopná kontrolované piť, nie je k pitiu kritická, má tendencie zavádzať, javiť sa v lepšom svetle, racionalizuje a bagatelizuje pitie. ňou uvádzaná abstinencia a pravidelné kontroly v ambulancii psychiatra nie sú objektivizované. Vyšetrením u nej znalkyňa zistila tiež poruchu osobnosti - diagnózu Zmiešanú a iné poruchy osobnosti, Dg. F 61 podľa MKCH 10 revízie. Jej osobnosť je polymorfne abnormne štruktúrovaná, infantilná, egocentrická, emočne nestabilná a nevyvážená s narcistickými rysmi kverulačnými prejavmi, nezdravým sebaapresadzovaním, manipulatívna bez psychotickej alterácie neschopná korektívnej skúsenosti (nevie sa poučiť z chýb, odmieta si ich priznať). Prítomné povahové črty majú za následok nefunkčné partnerské a sociálne vzťahy, striedanie zamestnania, nerealizované plány. Absentuje schopnosť rešpektovať potreby iných a dodržiavať dohodnuté pravidlá, je neschopná korektívnej skúsenosti (poučiť sa z chýb).

U navrhovateľa znalkyňa diagnostikovala Zmiešanú a inú poruchu osobnosti (prevažne s disocálnymi rysmi, emočne nezrelá a deprimovaná, nevyvážená), diagnóza F61 podľa MKCH 10 revízie.

Psychiatrickým vyšetrením u odporkyne znalkyňa nezistila výskyt duševnej poruchy, či duševnej choroby v zmysle psychózy, a to ani počas vyšetrenia a ani v minulosti. Podľa znalkyne diagnóza bipolárna afektívna porucha, ktorú mala údajne zistenú pred 10 rokmi, patrí medzi poruchy s chorobnými prejavmi v oblasti nálad. Nejedná sa o psychózu v pravom slova zmysle. Pre túto poruchu je charakteristické striedanie nálad - striedajú sa fáza depresívnej nálady (chorobne smutná, neodkloniteľná, chorý je bradypsychický, apatický, neschopný radovať sa, je sťažená komunikácia a pod.) s fázou manickej nálady (chorobne nadnesená, neodkloniteľná, so zrýchleným myslením, zrýchlenou rečou a psychomotorikou). Na poruchu chorý obvykle nemá náhľad. Fázy depresívna a manická trvajú do 6 mesiacov, typická je sezónnosť, môžu mať fázický priebeh, kedy je častejší výskyt depresívnych fáz alebo periodicky, pravidelne sa opakujúci priebeh. Pri cirkulárnom priebehu sa pravidelne strieda depresívna a manická fáza. Psychiatrické znalecké vyšetrenie, zistené heteroamnestické údaje a popisovaný priebeh bipolárnej afektívnej poruchy ako ho odporkyňa uvádza, aj ako ho popisujú odborníci v dostupných lekárskejších správach, podľa znalkyne nasvedčuje tomu, že u odporkyne nejde o bipolárnu afektívnu poruchu, ale o diagnózu Zmiešanú a iné poruchy osobnosti F 61 podľa MKCH 10. Osobnosť odporkyne je polymorfne abnormne štruktúrovaná, infantilná, egocentrická, emočne nestabilná a nevyvážená s narcistickými rysmi, kverulačnými prejavmi, nezdravým sebaapresadzovaním, manipulatívna, bez psychotickej alterácie. Vyšetrením zameraným na pitie znalkyňa zisťuje, že požívanie alkoholu má u nej obraz rozvinutej závislosti s opakovaným protialkoholickým liečením pre recidívu pitia. Vyskytujú sa pijácke ťahy, palimpsesty tolerancia dávok alkoholu bez poklesu pitie v spoločnosti i osamote, kombinuje lieky s alkoholom. Nie je schopná kontrolované piť, nie je k pitiu kritická, má tendencie zavádzať, javiť sa v lepšom svetle, racionalizuje a bagatelizuje pitie. Vyšetrenie svedčí pre diagnózu Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu diagnóza F10.2 podľa MKCH 10 revízie.

U navrhovateľa znalkyňa zistila Zmiešanú a inú poruchu osobnosti diagnóza F61 podľa MKCH 10 revízie. Jeho osobnosť je abnormne štruktúrovaná, emočne deprivovaná (obaja rodičia etylizovali), egocentrická, s manipulatívnym sebaapresadzovaním, maladaptívna, neschopná korektívnej skúsenosti, nevie sa poučiť z chýb, odmieta si ich priznať. Prítomné disocálne povahové črty majú za následok nefunkčné sociálne vzťahy, striedanie zamestnania i partneriek, odmietanie starostlivosti a spolupodieľanie sa na výchove vlastných maloletých detí. Absentuje schopnosť rešpektovať potreby iných a dodržiavať dohodnuté pravidlá.

Znalkyňa v znaleckom posudku vysvetľuje, že vo všeobecnosti abnormná štruktúra osobnosti (psychopatia) je povahová a charakterová porucha prejavujúca sa po celý život. Vzťahy takýchto osobností s okolím sú komplikované a často konfliktné, a to ako v rodine, tak aj v zamestnaní, či

vo verejnom živote. Takýto jedinci sa častejšie dostávajú do nepriaznivých životných situácií a riešia ich spoločensky neprijateľným spôsobom. Takýto jedinec obvykle koná so zámerom uspokojiť svoje záujmy bez ohľadu na možné sociálne dôsledky, pričom nezriedka takto koná bez subjektívnych pocitov úzkosti, či viny. Podnety, ktoré u zdravých jedincov nezanechávajú následky, vedú u abnormne štruktúrovaných jedincov k neadekvátnemu správaniu s psychopatologickými dôsledkami. Na ich potlačenie a vysporiadanie sa s nimi musí takýto abnormne štruktúrovaný jedinec vynaložiť viac úsilia ako jedinec bez poruchy osobnosti. U abnormne štruktúrovanej osobnosti má porucha vnútornej rovnováhy výraznejší charakter s prvkami návyku. Preto sa pri psychopatickom vývoji nedarí tento vývoj zvrátiť a je nutné rátať s možnosťami recidívy alebo abnormného správania a fungovania. Takýto jedinec nájde v akomkoľvek prostredí vždy nejaké podnety, na ktoré zareaguje hypersenzitívne a ktoré jeho správanie vyprovokujú. Rovnako aj on zasahuje (správa sa) do prostredia tak, že vznik takýchto „potrebných“ podnetov aj sám provokuje. Tak dochádza k psychopatickému vývoju, ktorý je udržiavaný stále novými psychotraumatizujúcimi podnetmi, a to plynule alebo prerušovane.

Vo všeobecnosti poruchy osobnosti predstavujú charakteristické formy a prejavy správania pre ten - ktorý typ poruchy. Toto správanie má tendenciu pretrvávať. Predstavuje formu určitého životného štýlu jedinca. Formuje jeho vzťah k sebe i k jeho okoliu. Porucha osobnosti ako odchýlka môže vzniknúť vo vývoji, napr. na podklade konštitučnej (genetickej) dispozície, tiež vplyvom rôznych interakcií počas individuálneho zrenia osobnosti, alebo v neskoršom období vplyvom rôznych podmienok a vzťahov okolia, ktoré na jedinca pôsobia. Dôležitý je pri tom podnetný, ale aj nepodnetný vplyv rodinného prostredia.

V záťažových životných situáciách sú jedinci s poruchou osobnosti predisponovaní k dekompenzácií správania (agresia, manipulácia, týranie a pod.).

Znalkyňa vyšetrením obidvoch rodičov dospel k záveru, že pre výchovu maloletého nie je ani jeden z nich predtým druhým osobnostne vhodnejší. Čo sa týka plnohodnotnej výchovu maloletého z dlhodobého hľadiska odporkyňa je vo vzťahu k maloletému rovnako ako aj navrhovateľ riziková pre možný prenos prípadných negatívnych behaviorálnych a kognitívnych schém vyplývajúcich z jej abnormnej štruktúry osobnosti. V jej prípade nie je možné predvídať a ani jednoznačne rozhodnúť do budúca o jej zdravotnom stave, a teda ani vylúčiť riziko recidív pitia a zhoršenia jej psychického stavu. Jej duševný stav vyžaduje pravidelné kontroly, kontrolu užívania liekov a bezpodmienečnú abstinenciu.

Pri poruche osobnosti zistenej u obidvoch rodičov podľa znalkyne nie je predpoklad že títo dokážu zabezpečiť bezkonfliktnú striedavú starostlivosť. Ani jeden z nich nedodržiava dohody a odporkyňa dokonca ani nariadenia súdu. Obom chýba schopnosť korektívnej skúsenosti (nedokážu sa poučiť z predošlých chýb a omylov, ktoré si nedokážu ani priznať), čo je charakteristické pre abnormnú poruchu osobnosti.

Znalkyňa skonštatovala, že odporkyňa netrpí psychotickým ochorením a je plne spôsobilá na právne úkony.

Dňa 18.10.2013 tunajšiemu súdu doručila znalecký posudok č. XX/XXXX PhDr. Štefánia Stanislavová, znalkyňa - psychologička.

U navrhovateľa znalkyňa vo vývine jeho osobnosti od detstva pozoruje disharmonický vývin zo začiatku viac s neurotickou symptomatológiou etylogicky prevažne vyplývajúcou z disharmonického rodinného prostredia. Dôsledky pretrvávajú a prejavujú sa aj v terajšom fungovaní osobnosti, najmä vo vzťahoch v užšom i širšom sociálnom kontexte, nižšej sebakritičnosti, pohotovosťou prispôbovať realitu svojim potrebám. Jeho rozumové schopnosti sú orientačne priemerné. Pracovné tempo relatívne rýchle. Myslenie s poruchou asociatívnej produkcie, menej pohyblivé až stereotypné. Jeho osobnosť je menej zrelá, jednoduchšia s prevahou extroverzie a známami disharmónie. V štruktúre osobnostných vlastností zistila citovú nezrelosť, plochosť, sklon k dominancii a egocentrickému zameraniu, výraznejšia je pudová zložka infantilné tendencie. V osobnostných vlastnostiach u neho zistila nestabilitu, situačnú ovplyviteľnosť v názoroch a postojoch až vratkosť, sklon k zisťnej manipulácii. Prítomné sú vnútorné pocity nedostačivosti, kompenzované prejavmi vyššej sebadôvery. Testová produkcia svedčí o náznakoch neurotického prežívania a výraznejších adaptačných a interpersonálnych problémoch zistené „zaplavenie sexuálnymi obsahmi“. Je menej empatický, zameraný na výkon skôr ako na predvídanie, alebo plánovanie. Problémy a konflikty môže riešiť bez výraznejšieho citového zaangażovania; ctižiadostivý, súťaživý, tvrdý, konfrontačný.

U odporkyne znalkyňa zistila vo vývine osobnosti - viac od obdobia adolescencie akcentáciu niektorých osobnostných črt - revolta, egocentrické zameranie, nestabilné ego s výkyvmi nálad, sebaistoty, sebavedomia, neuspokojenou túžbou po sebarealizácii a voľnosti. Aj u nej sa na formovaní uvedených črt podieľala viac rodina - dominantná, cieľavedomá, hyperkritická matka v spoločnej domácnosti so

svojou matkou (starou matkou odporkyne pravdepodobne tiež komplikovanou osobnosťou), čo otec odporkyne v začiatkoch spolužitia pravdepodobne tiež riešil zvýšenou konzumáciou alkoholu. Aktuálna mentálna výkonnosť je v pásme mierneho nadpriemeru. Myslenie bez formálnych porúch, verbalizácia plynulá s náznakmi intelektualizácie s tendenciou k hodnoteniu a prísnejšiemu posudzovaniu okolia. V jej osobnostných vlastnostiach dominuje emocionálna labilita, neistota, pasivita, závislosť, situačná precitlivosť, anxióza, tenzia, podráždenosť až impulzivita. V jej konaní je zjavná tendencia k riziku s menej sebakritickým postojom zistený sklon k zmene a zábave. Pod vplyvom emócií menej predvída následky svojho konania, následkom dezintegrácie vnímania situácií dochádza k zmene postojov. Správanie vo zvýšenej miere podlieha vonkajším okolnostiam s rýchlou funkčnou pohotovosťou a citovou odozvou až k efektívnym reakciám. Zistené egocentrické videnie sveta so sebaaprečňovaním a idealizáciou vlastnej rodiny.

V závere znaleckého posudku znalkyňa uvádza, že osobnosť navrhovateľa je menej zrelá s miernou prevahou extroverzie, rozumové schopnosti má v pásme priemeru. V myslení zistila poruchu asociatívnej produkcie, menšiu flexibilitu až stereotypnosť. V štruktúre osobnostných vlastností zistila citovú plochosť, sklon k dominancii, výraznejšiu pudovú zložku infantilné tendencie. Vnútorne pocity nedostačivosti kompenzuje prejavmi vyššej sebadôvery. Je menej empatický, bez výraznejšieho citového zaangažovania. Vo výchovných postojoch oproti odporkyne je viac zdôraznený obraz rodičov ako obetujúcich sa, až mučeníkov, tendencia potláčať u detí sexualitu a prežívanie odporkyne ako nesamostatnej.

Podľa znalkyne osobnosť odporkyne je s výraznejšou emočnou labilitou, intelekt v pásme mierneho nadpriemeru. Myslenie s náznakmi intelektualizácie s tendenciou k prísnejšiemu posudzovaniu okolia, egocentrické videnie sveta so sebaaprečňovaním a idealizáciou vlastnej rodiny. U nej je prítomná neistota, pasivita, závislosť, situačná precitlivosť, anxióza, tenzia, podráždenosť až impulzivita, tendencia k riziku s menej sebakritickým postojom, sklon k zmene a zábave. Vo výchovných postojoch odporkyne v porovnaní s navrhovateľom je najvýraznejšia tendencia ku kamarátstvu a solidarite s deťmi, vnímanie manžela - navrhovateľa ako neuznanlivého a úkorné prežívanie manželského konfliktu.

Osobnosť maloletého K. je podľa znalkyne vo vývine, vývin nerovnomerný. Jeho intelekt je orientačne v norme, zistila u neho pohybový nepokoj, slabšiu schopnosť sústrediť sa žiadaným smerom. Reč má dislalickú, jeho sociálny a emocionálny vývin je v norme. Projektívne sa zdá byť u neho významné, že deťom pripisuje vždy dobrotu, poslušnosť a závislosť na dospelých.

Podľa znalkyne obidvaja rodičia sú, napriek vážnejším problémom vo svojom osobnostnom vývine a manželskom spolužití, spôsobilí plnohodnotne vychovávať svojho maloletého syna za predpokladu, že absolvujú kurz na zlepšenie svojich rodičovských kompetencií.

Znalkyňa oboch rodičov maloletého vníma ako osobnosti s komplementárnym potenciálom osobnostných vlastností a schopností (rodičovských kompetencií) pre výchovu maloletého. Svoje vývinové úlohy zjavne zvládajú, s vážnejšími problémami spôsobenými jednak svojou osobnostnou nezrelosťou (hlavne u navrhovateľa) jednak neefektívnym (u odporkyne až deštruktívnym) zvládaním záťažových životných situácií (situačne podmienený abulzus alkoholu, resp. sebaopoškodzovanie).

V prípade rodičov maloletého chýba pre striedavú osobnú starostlivosť podstatná podmienka, a to vzájomné uznávanie dôležitosti osoby druhého rodiča vo výchove dieťaťa, vzájomný rešpekt a porozumenie.

Obidvaja rodičia majú k maloletému pozitívny vzťah. V súčasnosti nedokážu konštruktívne vzájomne komunikovať, ani v záujme svojho dieťaťa. U rodičov neboli psychologickým vyšetrením zistené žiadne objektívne prekážky, ktoré by im bránili pozitívne zmeniť svoje výchovné kompetencie (vrátane komunikácie), aby došlo k nevyhnutnému súladu potrebnému pre zdravý vývin maloletého. Znalkyňa odporúča, aby obaja rodičia boli zaviazaní absolvovať kurz rodičovskej terapie a poradenstva v certifikovanom pracovisku.

Dňa 24.05.2013 stará matka maloletého K.. S. D. podala trestné oznámenie na navrhovateľa pre týranie maloletého. Z tohto dôvodu Okresné riaditeľstvo PZ v Brezne, odbor kriminálnej polície, pod značkou ORP-203/OVK-BR-2013 viedol voči navrhovateľovi trestné stíhanie. Pre účely tohto trestného stíhania K.. E. J., psychologička, vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX. V tomto znaleckom posudku citovala aj zo správy MUDr. Pavlove, obvodnej detskej lekárky, v ktorej starostlivosti je maloletý od jeho narodenia. V správe tejto lekárky sa okrem iného uvádza, že maloletý bol chorý, aj keď bol v opatere matky, aj keď bol v opatere otca. Žiadne zanedbávanie ani u jedného z rodičov nezistila. V ambulancii sa maloletý správal k obojmu rodičom rovnako, neuprednostňoval ani jedného z nich.

Znalkyňa v tejto veci vykonala vyšetrenie dňa 26.09.2013. Odo dňa 27.04.2013 odporkyňa maloletého odmietla vrátiť navrhovateľovi, bol u nej. V priebehu vyšetrenia, keď navrhovateľ vstúpil do miestnosti, v ktorej sa uskutočňovalo vyšetrenie a otvoril náruč, maloletý sa rozbehol a navrhovateľa sa už nepustil. Po skončení vyšetrenia dokonca maloletý rukami chytil navrhovateľa okolo krku a ani na pokyn odporkyne, aby išiel k nej, nereagoval.

V závere znaleckého posudku, po vykonanom vyšetrení znalkyňa uviedla, že osobnosť maloletého sa zatiaľ vyvíja harmonicky, no konflikty medzi rodičmi, striedanie výchovného prostredia a strádanie druhého rodiča ho jednoznačne stresuje, čo sa do istej miery môže premietiť aj do odporkyňou uvádzaných problémov ako je enuréza (pomočovanie), pavornocturna (nočné budenie), zmeny v správaní sa. Emočne je naviazaný na oboch rodičov, pokiaľ je u otca stráda matku, pokiaľ bol u matky, kontakt s otcom strádal. Z toho dôvodu maloletý počas vyšetrenia reagoval na otca - navrhovateľa s takým nadšením a radosťou - potreboval emočné sýtenie otcom. Pokiaľ by ho otec týral akýmkoľvek spôsobom maloletý by takto na neho nereagoval.

Znalkyňa uvádza, že maloletý je vo veku, kedy je ešte značne submisívny a ovplyvňovaný práve tým rodičom, u ktorého momentálne žije. Znalkyňa predpokladá že jeho odpovede typu „keď vidíš ocinka, tak sa na neho tešíš“ - „nie, nemám ho rád“, a na otázku „prečo ho nemáš rád“ - „lebo mi robí zle, zle, zle“ sú naindukované prostredím, v ktorom sa v čase vyšetrenia nachádzal, nakoľko interakcia s otcom - navrhovateľom tomu nenasvedčovala, práve naopak maloletý vyjadril spontánne svoj pozitívny emočný vzťah k nemu. Je jednoznačne na otca citovo naviazaný a nemá z neho žiadny strach ani obavy, podobne ako vo vzťahu k matke.

Znalkyňa zhrnula svoje vyšetrenie tak, že maloletý je jednoznačne traumatizovaný konfliktami medzi rodičmi, neustálymi hádkami, trestnými stíhaniami, ktorými sa rodičia navzájom častujú bez relevantných dôkazov ako aj zmenami výchovného prostredia. Rozhodne si musia obaja rodičia ako aj stará matka uvedomiť, že maloletý veľmi citlivo vníma každé rozrušenie rodiča, či vychovávateľa, nehovoriac o vzájomnej nevráživosti, ktorá v rodine panuje. Každý z nich by sa mal zamyslieť nad sebou, nad svojím konaním. Vyriešiť to môžu len oni sami, chce to len trochu pochopenia a empatie voči maloletému. Znaleckým vyšetrením ani tentoraz neboli zistené žiadne znaky, ktoré by nasvedčovali, že ide o týranie blízkej osoby a zverenej osoby. Práve naopak maloletý preukázal svoj veľmi pozitívny vzťah k otcovi a veľmi silnú emočnú väzbu na otca. Dlhodobým strádaním sa v jeho blízkosti maloletý uvoľnil a v plnom rozsahu prejavil to, čo cíti. To však neznamená, že maloletý nemiluje svoju matku, naopak je aj na matku pozitívne citovo zaviazaný.

Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že odporkyňa mala zapísané 2 predmety podnikania s dňom vzniku oprávnenia 02.02.2011 a dňom zániku oprávnenia 01.02.2012 u oboch predmetov.

Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že navrhovateľ má zapísaných 8 predmetov podnikania, a to omietkárské a betonárske práce; výkopové, zemné, demolačné práce a prípravné práce pre stavbu; nákladná a cestná doprava vozidlami do hmotnosti 3,5 t; maliarske a natieračské práce; montáž sadrokartónu; maloobchod; veľkoobchod s dňom vzniku oprávnenia u týchto predmetov 15.03.2004 a ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností v týchto zariadeniach s dňom vzniku oprávnenia 01.02.2012

Z kópie uznesenia Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-266/OVK-BR-2012 zo dňa 23.10.2012, súd zistil, že bolo zastavené trestné stíhanie navrhovateľa pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby začaté na základe oznámenia odporkyne zo dňa 02.07.2012 a starej matky maloletého K.. S. D. zo dňa 02.07.2012 a 03.07.2012. V odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že v tejto veci bolo nariadené znalecké dokazovanie; zo znaleckého posudku vyplýva, že maloletý je vývinovo tak po fyzickej ako aj psychickej stránke v poriadku, bez známkov syndrómu týraného dieťaťa. Maloletý sa v interakcii s otcom - navrhovateľom správa prirodzene, emočne vrelo ako šťastné a bezprostredné dieťa, bez náznakov hostility, či ohrozenia zo strany navrhovateľa voči nemu. Otec sa správa voči maloletému veľmi empaticky, emočne vrelo, pozorne s dostatočne sýtenou emočnou zložkou vývinu osobnosti dieťaťa, ako aj dostatočným záujmom o jeho intelektový rozvoj s pozitívnym podmieňovaním jeho rozvoja. Maloletý neprejavil žiadne znaky týrania ani fyzického, ani psychického vo svojom správaní v interakcii s otcom. Tak isto v psychologických technikách sa nevyskytol žiadny znak, ktorý by tento predpoklad potvrdil. Ide o veľmi pozitívnu interakciu medzi otcom a maloletým, nie o týranie dieťaťa. Iným ohrozením pre maloletého sú vzájomné konflikty medzi rodičmi a starými rodičmi, čo maloletého zneisťuje, vyvoláva v ňom napätie, neistotu a občas aj strach zo situácií, ktoré ako sa zdá sa stupňujú namiesto toho, aby sa dokázali dohodnúť a vzájomne sa podieľať na výchove maloletého.

Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-456/OVK-BR-2012 zo dňa 08.03.2013, súd zistil, že trestné stíhanie odporkyne pre zločin sexuálneho zneužívania maloletého bolo zastavené. Toto trestné stíhanie bolo začaté na základe oznámenia navrhovateľa. Pre potreby tohto trestného konania bol znalkyňou psychologičkou Mgr. Eleonórou Kúdelkovou vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX. Vyšetrením maloletého i v interakcii s matkou - odporkyňou neboli zistené žiadne náznaky pre sexuálne zneužívanie maloletého jeho matkou. Maloletý napriek dlhodobému odlúčeniu od matky prejavil veľmi vrelý a pozitívny citový vzťah voči nej, neprejavil žiadny odstup či dokonca strach z jej osoby, čo vylučuje negatívne správanie sa matky voči nemu. Aj v tomto znaleckom posudku znalkyňa konštatuje, že maloletého skôr negatívne ovplyvňujú konflikty a vzájomné napádanie sa jeho rodičov navzájom, čím je neurotizovaný.

Z kópie nájomnej zmluvy zo dňa 11.04.2013 súd zistil, že matka maloletého uzatvorila so svojou tetou Ing. K. H. nájomnú zmluvu, ktorou si prenajala odo dňa 01.05.2013 do dňa 31.03.2014 trojizbový byt na adrese D. K. XXXX/XX, s dojednanou výškou mesačného nájomného 150,-Eur.

Zo správy kol. opatrovníka zo dňa 31.05.2013 súd zistil, že pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vykonali sociálne zisťovanie v domácnosti odporkyne na adrese Brezno, K. XXXX/XX v dňoch 23.05.2013 o 17.00 h a 27.05.2013 o 8.30 h, pričom v čase sociálneho zisťovania sa v domácnosti nikto nenachádzal. Dňa 27.05.2013 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti odporkyne na adrese R., N. XX/X o 9.45 h, v čase sociálneho zisťovania sa v domácnosti nachádzala odporkyňa, maloletý K. a starý otec zo strany odporkyne. Na otázku pracovníčiek, kde odporkyňa s maloletým K. býva, táto uviedla, že striedavo v byte na Mazorníku v Brezne a u rodičov v Nemeckej, týždeň pred sociálnym zisťovaním bola na Mazorníku v stredu a vo štvrtok a v nedeľu, deň po sociálnom zisťovaní opäť bude na Mazorníku. Zovšeobecnila, že počas týždňa je 3 dni na Mazorníku a 4 dni u rodičov v Nemeckej. Sociálnym zisťovaním v domácnosti na adrese Nemecká, Podskalie 52/9 bolo zistené, že ide o rodinný prízemný dom so suterénom, v suteréne sa nachádza miestnosť - sklad a spálňa starých rodičov. V prízemnej časti rodinného domu sa nachádza kuchyňa, obývačka, spálňa odporkyne, ktorá je v čase pobytu maloletého aj spálňou a izbou maloletého K.. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote. Odporkyňa má k dispozícii spálňu, v ktorej sa nachádzajú 2 šatníkové skrine, písací stolík, stolička, detská postieľka. V izbe sa nachádzajú i 2 spojené váľandy, ktoré tvoria dvojľôžko, na ktorých spáva odporkyňa spoločne s maloletým K.. Na podlahe je koberec. Odporkyňa ukázala, že v skrini má pre maloletého dostatok detského oblečenia. V izbe boli aj detské hračky. Dňa 27.05.2013 bolo vykonané sociálne zisťovanie aj v domácnosti navrhovateľa na adrese K. pod K.. V čase sociálneho zisťovania navrhovateľ spolu s priateľkou X.. S. D. býval v trojizbovom byte.

Z fotokópie správy Obce Mýto pod Ďumbierom zo dňa 27.03.2013 adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd zistil, že v tom čase maloletý K. navštevoval MŠ v Mýte pod Ďumbierom. V triede sa správal spontánne, prirodzene, dodržiaval pokyny pedagógov. Bol charakterizovaný ako normálne, šikovné, komunikatívne, hravé a šťastné dieťa. Podriaďoval sa edukačným aktivitám, v ktorých bol aktívny, reagoval, odpovedal na otázky, kreslil, maľoval, strihal a cvičil. K pedagógom a zamestnancom materskej školy sa správal slušne, normálne. Bol optimistický, mal v sebe prirodzený humor. Do materskej školy chodil vždy upravený, jeho prádlo a odev boli čisté. Pedagógovia nepostrehli zanedbanie maloletého zo strany hygieny. Do škôlky a zo škôlky ho doprevádzal navrhovateľ a ním poverené osoby. Riaditeľstvo materskej škôlky navrhlo, aby zákonným zástupcom maloletého bolo nariadené, aby preberanie maloletého prebiehalo priamo medzi rodičmi, nie na pôde materskej školy, čím sa predíde nedorozumeniam a zbytočným komplikáciám.

Z fotokópie potvrdenia vystaveného Obvodným oddelením PZ Podbrezová dňa 27.10.2013 súd zistil, že tento deň sa na oddelenie dostavil navrhovateľ a oznámil, že odporkyňa mu odmieta maloletého vydať i napriek ich telefonickému dohode, i napriek rozhodnutiu súdu. Na odporkyňu nepodal trestné oznámenie, potvrdenie mu bolo vydané na jeho žiadosť ako doklad pre súd a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 15.11.2013 súd zistil, že dňa 12.11.2013 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti odporkyne v Nemeckej. V tom čase bol maloletý K. u nej.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ zmenil bydlisko, pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vykonali sociálne šetrenie v jeho domácnosti na adrese vo Valaskej, kde mal spolu s priateľkou Ing. S. D. prenajatý dvojizbový byt. Domácnosť sa v čase sociálneho zisťovania nachádzala v poriadku a čistote.

Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno ukončili túto správu zo sociálneho zisťovania skonštatovaním, že tak jeden ako aj druhý rodič majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého.

Z kópie odborného posudku o invalidite vydaného dňa 17.10.2013 Sociálnou poisťovňou, pobočka Banská Bystrica, súd zistil, že odporkyni bola určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45%. Dňom 02.04.2013 jej vznikla invalidita v dôsledku choroby Dg: F 31.4. Pri pracovnej rekomandácii je jej navrhované pracovné zaradenie na trhu práce okrem nadmernej psychickej a fyzickej námahy a prác na úkol a hmotnej zodpovednosti a nočných zmien, môže vykonávať prácu v chránenej dielni.

Z kópie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia, zo dňa 31.10.2013 súd zistil, že s účinnosťou odo dňa 02.04.2013 bol odporkyni priznaný invalidný dôchodok vo výške 152,40 Eur mesačne.

Dňa 06.12.2013 navrhovateľ doručil súdu lekársku správu - nález vypracovanú MUDr. Gerberym Pavlom, praktickým lekárom pre dospelých, Germed s.r.o. Brezno, z ktorej súd zistil, že navrhovateľ bol dňa 04.12.2013 na odbere krvi v rámci prevencie. Výsledky biochemických vyšetrení - hepatálne testy nesvedčia o poškodení pečene toxickými látkami v rátahe alkoholu. K lekárskej správe je pripojený konečný výsledkový list k žiadanke č. ZH/31170921 z ALPHA MEDIKALU.

Dňa 30.12.2013 odporkyňa doručila súdu oznámenie zo dňa 20.12.2013 podpísané MUDr. Ivetou Šajgalíkovou, psychiatrom z psychiatrickej ambulancie Banská Bystrica, v ktorom sa uvádza, že podľa priložených laboratórnych hodnôt hepatálnych testov krvi zo dňa 18.12.2013 má odporkyňa všetky hodnoty (alt, gnt, alp) v rámci normy bez patologického zvýšenia, čo potvrdzuje dlhodobú abstinenciu od toxických a návykových látok. Na základe opakovaných toxikologických vyšetrení na zistenie hladiny účinných látok v rámci predpísanej liekovej terapie (Frontyn - Alprazolam, Depakyne, Chrono, Serquel XR - Quetypapyn, Amytriptilin, Alventa - Venlafaxin) ich odporkyňa užíva podľa stanoveného predpisu. K správe je pripojené potvrdenie o výsledku laboratórnych testov vyhotovené Novamed poliklinikou spol. s r.o. Banská Bystrica.

Zo zmluvy o nájme bytu súd zistil, že odo dňa XX.XX.XXXX si navrhovateľ prenajal na adrese D., K. XXXX/XX, dvojizbový byt s dojednaným nájomom 250,-Eur mesačne.

Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie N. súd zistil, že rodičia maloletého sú bezpodielovými spoluvlastníkmi rodinného domu a príslušných parciel. Na ich nehnuteľnostiach viaznu farchy, a to záložné právo v prospech VÚB a.s. na zabezpečenie úveru, záložné právo v prospech Obce Podbrezová, záložné právo na základe exekučného príkazu EX 2255/2012-16 zo dňa 27.12.2012, EX 946/2012-31 zo dňa 16.01.2013, EX 3900/12 zo dňa 18.04.2013, EX 458/13 zo dňa 06.06.2013, EX 784/13 zo dňa 13.06.2013, EX 131/13 zo dňa 19.08.2013, EX 474/13 zo dňa 23.08.2013 a EX 187/13 zo dňa 15.10.2013.

Poverenie EX 3718/11 je v prospech oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa proti navrhovateľovi pre 1.726,29 Eur, poverenie EX 946/12 je v prospech Lindegas k.s. Bratislava proti navrhovateľovi pre 1.413,22 Eur s príslušenstvom; poverenie EX 2255/2012 je v prospech Tomegas s.k. s.r.o. Čadca proti odporkyni pre 1.836,-Eur s príslušenstvom, poverenie EX 2306/12-6 je v prospech sociálnej poisťovne proti navrhovateľovi pre 530,58 Eur; poverenie EX 3900/12 je v prospech Slovenskej obchodnej inšpekcie proti navrhovateľovi pre 300,-Eur, poverenie EX 458/13 je v prospech Všeobecnej zdravotnej poisťovni proti navrhovateľovi pre 750,01 Eur, poverenie EX 474/13-8 je v prospech sociálnej poisťovne proti navrhovateľovi pre 248,73 Eur, poverenie EX 784/13 je v prospech Všeobecnej zdravotnej poisťovni proti navrhovateľovi pre 200,32 Eur; poverenie EX 511/13 je v prospech sociálnej poisťovne proti navrhovateľovi pre 103,27 Eur, poverenie EX 131/2013 je v prospech Inšpektorátu práce Banská Bystrica proti navrhovateľovi pre 2.000,-Eur; poverenie EX 976/2013 je v prospech sociálnej poisťovni proti navrhovateľovi pre 534,40 Eur; poverenie EX 187/2013 je v prospech Inšpektorátu práce Banská Bystrica proti navrhovateľovi pre 2.000,-Eur; poverenie EX 117/13-7 je v prospech Regionálneho úradu verejného zdravotníctva proti navrhovateľovi pre 300,-Eur.

Zo záznamu zo sociálneho zisťovania zo dňa 03.01.2014 súd zistil, že pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno tento deň vykonali sociálne zisťovanie v byte navrhovateľa, do ktorého sa po Novom roku 2014 presťahoval. Navrhovateľ s maloletým K. a priateľkou X.. S. D. obývajú dvojizbový byt, ktorý je kompletne zariadený. Maloletý má v tomto byte zariadenú vlastnú izbu, v ktorej sa nachádza posteľ, detský stan, hračky, policová zostava. Obývacia izba je zariadená policovou zostavou, konferenčným stolíkom a rohovou rozkladacou súpravou, táto izba slúži zároveň aj ako spálňa. V starostlivosti navrhovateľa o maloletého K. neboli zistené nedostatky, o maloletého je riadne postarané. V rámci uvedeného sociálneho zisťovania pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vykonali pohovor s maloletým v neprítomnosti navrhovateľa. V rámci tohto sociálneho zisťovania navrhovateľovi bolo vysvetlené, že pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno emailom kontaktovala odporkyňa, žiadala o sprostredkovanie stretnutia s maloletým. Otec uviedol, že so stretnutím maloletého s odporkyňou nesúhlasí, nakoľko maloletý ju odmieta a bojí sa jej. Od príchodu do jeho domácnosti pozoroval na ňom zmeny v správaní, maloletý sa pri každom otvorení dverí na byte schovával pod posteľ a keď sa ho pýtal, prečo sa schováva povedal mu, že pred mamou - odporkyňou. Aby sa neschovával pod posteľ kúpil mu detský stan a vysvetlil mu, že v stane sa môže schovať, ak bude chcieť a aj vtedy ak sa bude niečoho alebo niekoho báť. Musel maloletého opakovane ubezpečovať, že odporkyňa ho nepríde zobrať. Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno požiadali navrhovateľa o možnosť vykonať pohovor s maloletým bez jeho prítomnosti. Maloletému uviedli, že sa na neho pýtala jeho matka, že sa chce s ním stretnúť a vidieť ho. Maloletý sa vyjadril, že s mamou - odporkyňou sa stretnúť nechce. Na otázku prečo odpovedal, že sa jej bojí. Na otázku čoho sa bojí odpovedal že „mama urobila buch s autom a ja som bol tam“. Keď pracovníčky maloletému kládli ďalšie otázky o mame či mu nie je smutnou za ňou a či sa s ňou nechce stretnúť, odpovedal rázne nie. Keď sa snažili maloletému vysvetliť, že mama sa s ním stretnúť chce a je jej za ním smutno, odpovedal nie tu bývam a tu budem.

Pri požiadaní, aby navrhovateľ vysvetlil odpoveď maloletého, navrhovateľ uviedol, že sa domnieva, že odporkyňa s maloletým mali kolíziu, prípadne nehodu na osobnom motorovom vozidle, keďže vie, že auto, ktoré používa odporkyňa, má preliačenú karosériu.

Z kópie nájomnej zmluvy zo dňa 18.01.2014 súd zistil, že odporkyňa so svojou matkou uzatvorila zmluvu o spoluužívaní rodinného domu, v ktorom odporkyňa s matkou doteraz bývala.

Súd vec pojednával v dňoch 14.06.2012, 12.04.2013, 28.11.2013, 16.01.2014 a 13.02.2014.

Na pojednávaní právny zástupca navrhovateľa súdu uviedol, že trvá na podanom návrhu, aby súd manželstvo účastníkov rozviedol a na čas po rozvode upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému K. tak, že maloletého zverí do osobnej starostlivosti navrhovateľa, odporkyňa určí výživné vo výške 50,-Eur mesačne a upraví styk odporkyne s maloletým.

Navrhovateľ pripojil sa k tomu, čo uviedol jeho právny zástupca. Pre prípad, ak by bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti odporkyne, navrhol, aby bol oprávnený sa s ním stýkať každý víkend od piatku do 17.00 h do nedele do 17.00 h. Pre prípad, že by maloletý bol zverený jemu do starostlivosti, navrhol, aby odporkyňa bola oprávnená s maloletým sa stýkať každý páry víkend od piatku od 17.00 h do nedele do 17.00 h.

Na pojednávaní 13.02.2014 uviedol, že tak ako sa s odporkyňou dohodli na predchádzajúcom pojednávaní (dňa 16.01.2014), umožnil jej styk s maloletým. Umožnil jej, aby si pre maloletého prišla v piatok 24.01.2014. V nedeľu, ako sa dohodli, prišla aj s maloletým, ale odmietla mu ho vrátiť. Od vtedy, t.j. od 26.01.2014, nie je s maloletým v kontakte.

Od posledného pojednávania 16.01.2014 vykonával ďalšie maliarske práce, za ktoré si vyfakturoval 1.000,-Eur. Maloletého prihlásil do materskej škôlky v Brezne, prijali ho, mal nastúpiť dňa 03.02.2014, informoval o tom aj odporkyňu, ale maloletý do škôlky nenastúpil.

Právny zástupca odporkyne súdu uviedol, že odporkyňa súhlasí s návrhom na rozvod, s návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému K. na čas po rozvode nesúhlasí. Navrhol maloletého zveriť do osobnej starostlivosti odporkyne, navrhovateľa zaviazat' prispievať na neho výživným 100,-Eur mesačne, navrhol upraviť styk navrhovateľa s maloletým tak, aby bol oprávnený s ním sa stýkať každý páry víkend od piatku od 17.00 h do nedele do 17.00 h.

Odporkyňa na pojednávaní 13.02.2014 uviedla, že tak ako sa s navrhovateľom dohodli na predchádzajúcom pojednávaní, prevzala maloletého v piatok 24.01.2014. V nedeľu 26.01.2014 ho mala vrátiť, maloletý oznámil navrhovateľovi, že chce byť ešte u nej. Ale ten trval na splnení dohody. Maloletý sa odmietol k navrhovateľovi vrátiť. Maloletý sa už vie vyjadriť a on nechce ísť k navrhovateľovi, a ona ho nebude stresovať. Ona si poradenstvo tak, ako sa uskutočnilo na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Brezno nepredstavuje, poradenský proces považuje za zbytočný.

Nevie vysvetliť vyjadrenie maloletého, ktoré bolo citované na predchádzajúcom pojednávaní „mama urobila autom buch a ja som bol tam“, podľa nej je to veta naindukovaná maloletému, ona autom určite nenabúrara, a vôbec nie keby maloletý v aute sedel.

Zo spisu zn. 4D/385/2013 súd zistil, že dňa 10.07.2013 zomrel I. D. nar. XX.XX.XXXX, otec odporkyne. Z osvedčenia o dedičstve po ňom, právoplatného 16.10.2013, súd zistil, že jeho dedičia, a to manželka K.. S. D., odporkyňa - ako jeho dcéra a syn T. D., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorili dohodu o vyporiadaní dedičstva, na základe ktorej majetok nebohého nadobúda jeho manželka bez povinnosti úhrady dedičských podielov ostatným ustupujúcim spoludedičom, nakoľko táto nebola žiadaná.

Zo zápisnice o predbežnom vyšetrení spísanej dňa 20.08.2013 v notárskom úrade JUDr. Štefana Demiana sa uvádza, že pohrebné trovy cca 1 500,- Eur boli hradené z úspor detí poručiťa. Túto zápisnicu podpísala odporkyňa osobne.

Z rozhodnutia predloženého navrhovateľom na pojednávaní dňa 13.02.2014 súd zistil, že Základná škola s materskou školou Karola Rapoša v Brezne odo dňa 03.02.2014 prijíma maloletého K. do Materskej školy v Brezne, Nálepkova 50.

Z písomnej správy ÚPSVR Brezno predloženej súdu na pojednávaní dňa 13.02.2014 súd zistil, že tak ako sa účastníci dohodli na pojednávaní dňa 16.01.2014, sa zúčastnili stretnutí s psychológom tohto úradu. Boli realizované 2 spoločné stretnutia s oboma rodičmi maloletého. Psychologická intervencia bola zameraná na zmiernenie problematickej komunikácie rodičov, resp. na budovanie modelu účelovej a bezkonfliktnéj komunikácie. Vzhľadom na dlhodobu nepriaznivú situáciu, stretnutia mali skôr len formatívny charakter. Túto skutočnosť zosilnil fakt, že počas víkendu medzi stretnutiami došlo k ďalšiemu porušeniu dohody. V komunikácii rodičov chýbajú základné prvky rešpektu, úcty a dôvery. V čase, keď sa na úrad dostavili obidvaja rodičia maloletého, bol s nimi vypracovaný plán sociálnej práce. Dňa 05.02.2014 sa mali obidvaja zúčastniť vyhodnotenia tohto plánu. Navrhovateľ sa dostavil, odporkyňa sa nedostavila.

V spise sa nachádza množstvo podaní a fotokópií podaní svedčiacich o korešpondencii navzájom medzi rodičmi maloletého a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako aj medzi týmto úradom a starou matkou maloletého K.. S. D. a tetou odporkyne X.. K. H.. Celý spis v konaní sp.zn. 8P/48/2012, ktoré bolo spojené na spoločné dokazovanie s týmto konaním (sp.zn. 8P/52/2012) má ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 1.005 listov.

Z uvedených podaní súd zistil, že v období konania na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Brezno podala stará matka maloletého 6 oznámení, odporkyňa a stará matka maloletého spolu 19 žiadostí v zmysle infozákona. V období konania - v roku 2012 tunajší súd žiadala o poskytnutie informácií v zmysle infozákona 2-krát teta odporkyne X.. K. H., 3-krát odporkyňa, v roku 2013 1-krát X.. K. H. a 2-krát odporkyňa.

Na pojednávaní 28.11.2013 sa znalci psychiatri uzhodli na tom, že obidvaja rodičia maloletého trpia diagnózou Zmiešaná porucha osobnosti.

Na uvedenom pojednávaní znalci polemizovali o tom, či užívanie alkoholu odporkyňou je jej závislosťou na alkohole alebo užívanie alkoholu u nej je prejavom bipolárnej afektívnej poruchy, čo sa podľa vypočutých znalcov podobá na závislosť na alkohole, ale nie je to závislosť v pravom slova zmysle.

Podľa MUDr. Mareka Zelmana ani jedno z týchto ochorení nevyklučuje výchovu dieťaťa. Starostlivosť o dieťa nie je však možná pri vážnejších stavoch bipolárnej afektívnej poruchy, kedy je potrebná niekoľkotýždňová hospitalizácia. V najakútnejších fázach tejto choroby je riziko ohrozenia seba alebo okolia. Ak by sa odporkyňa bola liečila hneď po zistení bipolárnej afektívnej poruchy u nej pred cca 10 rokmi, bola by menšia pravdepodobnosť, že by sa u nej vyskytli ďalšie prejavy tejto choroby, menšia pravdepodobnosť, že by sa správala tak, ako v poslednom období, keď si siahla na život. Medzi zmiešanou poruchou osobnosti a bipolárnou afektívnou poruchou je taký rozdiel, že bipolárna afektívna porucha sa diagnostikuje vtedy, keď je miera príznakov evidentná. Zmiešaná porucha osobnosti, to sú

vystupňované povahové črty, ktoré vadia bežnému životu. Podľa MUDr. Zelmana z hľadiska závažnosti príznakov je bipolárna afektívna porucha vážnejšia ako zmiešaná porucha osobnosti, pričom bipolárna afektívna porucha je liečiteľná, ale nevyliciteľná, môže nastať len dlhodobý stav remisie; zmiešaná porucha osobnosti je stav od dospelosti do smrti, stav trvalý, robí človeku problémy, stav spontánnej remisie neexistuje - nie je možné, aby sa užitím tabletky zmenili črty osobnosti. Pri zmiešanej poruche osobnosti je riziko prenosu schém nevhodného správania sa na dieťa. Pri výchove dieťaťa je riziko, keď sa bipolárna afektívna porucha dostane do štádia dekompenzácie, pri zmiešanej poruche osobnosti je riziko stále a spočíva v prenose nezdravých vzorcov správania. Osoba s diagnózou zmiešaná porucha osobnosti sa nedá nijako donútiť k spolupráci, ani zabrániť manipulácii, nie je to dokonca možné ani s prihladením na takú hodnotu, ako je zdravie vlastného dieťaťa. Podľa štúdií, ktoré sledovali bipolárnu afektívnu poruchu, nie je možné predvídať prognózu choroby, nie je možné predvídať dekompenzácie ani ďalšie epizódy.

Podľa MUDr. Márie Martinovej PhD. diagnóza zmiešaná porucha osobnosti sa v populácii objavuje veľmi často, nie je to nič mimoriadne, veľa ľudí s takouto diagnózou vychováva svoje deti, táto diagnóza nie je kontraindikáciou na výchovu maloletých detí, avšak je otázne s akým dopadom v budúcnosti, ako sa to na týchto deťoch prejaví. Podľa nej odporkyňa trpí syndrómom závislosti na alkohole. Na liečenie vo Veľkom Záluží, ktoré odporkyňa absolvovala odo dňa 04.11.2011 do dňa 13.01.2012 bola prijatá práve s takouto diagnózou syndrómu závislosti od alkoholu, pri prijatí sama uviedla, že pije v ťahoch, v partii, ale aj sama, že sa už pokúsila o ambulantné liečenie. Aj pri prijatí na toto liečenie javila známky závislosti - pri odňatí alkoholu mala abstinenčné príznaky. Zo správy z psychiatrie z Banskej Bystrice, z laboratórnych testov, znalkyňa zistila, že odporkyňa má „poctivo prepitú pečeň“, má podstatnou mierou zvýšené pečeňové testy, pričom neprekonal žiadnu hepatitídu ani iné poškodenie pečene. Ošetrojúca psychiatricka MUDr. Šajgalíková odporkyňu predpisovala liek Campral, ktorý sa výlučne predpisuje na liečbu závislosti od alkoholu. Už od adolescencie odporkyne, od kedy sa začala rezať na zápästiach, vidno u nej smer abnormálneho vývoja. Dôvody, že odporkyňa má problémy s navrhovateľom, že jej nedá syna sú len hľadaním dôvodu na pitie, racionalizáciou pitia. Podľa tejto znalkyne, to že odporkyňa nerešpektuje súdne rozhodnutie, môže byť jedným z prejavov zmiešanej poruchy osobnosti, ktorou trpia obidvaja rodičia maloletého, v podstate „valcujú jeden druhého a už im dávno zrejme nejde o záujem ich maloletého syna“. MUDr. Mária Martinová PhD. uviedla, že každá diagnóza má svoj vývoj a po čase sa môže zistiť, že odporkyňa nemá tie diagnózy, ktoré jej stanovila, ale že to bude iba jedna, a to bipolárna afektívna porucha - to všetko ukáže len čas; diagnózu, ktorú stanovila odporkyňu - závislosť od alkoholu je celoživotnou diagnózou. Odporkyňa bola doporučená abstinencia, aj toto podľa tejto znalkyne svedčí o tom, že jej správne určila diagnózu - závislosť od alkoholu. Podľa znalkyne to, že odporkyňa formuluje svoje tvrdenia tendenčne je prejavom zmiešanej poruchy osobnosti, ona vníma len to, čo sama chce, manipuluje, nevidí pomaly ani svoje dieťa, jeho dobro - len bojuje.

Podľa Mgr. Františka Nociara, znalca - psychológa, obidvaja rodičia maloletého preukazujú potrebnú spôsobilosť na starostlivosť o neho. Problém je v ich vzájomnom vzťahu, ich komunikácia je nepriateľská, konfliktná. Podľa neho odporkyňa je citovo, emočne viac zrejšia, pripravenjšia na starostlivosť o maloletého. Maloletý potrebuje aj kontakt so svojím otcom - navrhovateľom, ktorého styk s ním by mal byť upravený aj umožnený. Ak by maloletý mal dlhší výpadok v styku s jedným z rodičov, bola by to ujma vzhľadom k jeho vývoju. Maloletý má vytvorený dobrý vzťah s obidvoma rodičmi. Maloletý je vo veku, kedy je prirodzene ovplyvniteľný osobami, ktoré žijú s ním a s ktorými je v kontakte. V čase vyšetrenia znalcom mal maloletý ozrejmene, kto je jeho matka a kto je jeho otec.

Podľa PhDr. Štefanie Stanislavovej, znalkyne - psychologičky, maloletý má pozitívny vzťah k obidvom svojim rodičom. Aj osoba odporkyne aj osoba navrhovateľa podľa nej nesú isté rizikové hľadiská, je ťažké predpokladať, ako sa budú vyvíjať. Rodičia maloletého by mali byť pokornejší, ústretovejší, mali by si prejavovať vzájomnú úctu. V praxi sa často stáva, že dieťa začne využívať rodičov, príde na to, že ho skutočne nemali radi, že sa v podstate o neho bilit. Podľa nej odporkyňa má dobré predpoklady, keď je v remisii, ak jej bude maloletý zverený, tak nech je upravený styk navrhovateľa s ním. Obidvaja rodičia by mali absolvovať poradenstvo u psychológa alebo psychoterapeuta. Podľa znalkyne maloletý je vo veku, kedy je pre neho dôležitejšou osobou matka, aj keď vplyv otca je nezanedbateľný.

Svedkyňa K. sa s maloletým a jeho rodičmi stretla 1x v júli 2012, keď riešila podanie starej matky pre týranie maloletého jeho otcom - navrhovateľom, 2x sa s nimi stretla v roku 2013, a to vo februári, keď navrhovateľ podal oznámenie na matku maloletého - odporkyňu za sexuálne zneužívanie maloletého a v

októbri, keď stará matka maloletého opäť dala podnet na navrhovateľa za psychické týranie maloletého. Ani jedno z podozrení sa nepotvrdilo. Pri vyšetrowaní týchto podaní sa maloletý ocitá v prostredí cudzích ľudí, ktorí sa ho vypytujú niekedy aj na nepríjemné veci, čo je pre neho zraňujúce. Keď sa s maloletým stretla ostatný krát, keď sa vyšetrowalo podozrenie, že ho otec týra, bola veľmi prekvapená, ako pozitívne maloletý reagoval na svojho otca, ako sa na neho tešil. Keby otec maloletého týral, tak by zo strany maloletého nebola bývala taká odozva. Aj vzťah s matkou má maloletý veľmi pozitívny. Toho času je maloletý, podľa nej, dieťaťom so zdravým vývojom, ale to všetko, čo sa okolo neho deje neprispieva k tomuto zdravému vývoju pozitívnym smerom. Rodičov maloletého nevyšetrowala, preto sa nevie vyjadriť, ktorý by bol vhodnejší na výchovu maloletého. Stará matka maloletého zo strany matky - odporkyne, podľa nej, má nedobry vplyv, nakoľko sa mieša do rodiny, a to do takej miery, že svedkyňa má pocit, že ona to viac koriguje ako rodičia maloletého. V tejto situácii by bolo treba rodinu ukludniť, nie naopak. Názor na starú matku maloletého zo strany matky má svedkyňa objektivizovaný tým, že stará matka podávala trestné oznámenia, trestné konanie o obidvoch bolo zastavené - nič sa nestalo, ale stalo sa pre maloletého to, že vyšetrowaním a všetkým tým, čo musel absolvovať, bol traumatizovaný. Nie je dobré, aby rodinní príslušníci zasahovali do deja rodiny, pokiaľ to nie je v pozitívnom zmysle. Maloletého traumatizuje aj to, že stará matka zo strany matky a jej sestra zasahujú do rodiny rodičov maloletého aj tým, že podávajú rôzne oznámenia a žiadosti; na maloletého to vplyva, pretože sa doma o tom rozpráva.

Svedkyňa X.. S. D. súdu uviedla, že navrhovateľ je jej priateľ, priateľ sa začali cca v septembri 2011, v čase keď bola vypomáhať v Penzióne Adika. Vedela, že je ženatý, že má neusporiadané manželstvo, že sa s odporkyňou - svojou manželkou rozprávali o rozvode a dohodli sa, že každý bude žiť svoj život. Vie o tom, že v septembri alebo októbri 2011 mala odporkyňa psychické problémy, chodila na injekcie k psychiatricke MUDr. Snárskej a od novembra bola na liečení vo Veľkom Záluží. Po návrate z liečenia v januári 2012 ju a navrhovateľa vyhodila z penziónu, zakázala mu tam prístup, ale potom mu napísala niekoľko sms-správ, aby prišiel prevziať prevádzku penziónu. Osobne nevidela, že by odporkyňa pila alkohol, ale pravidelne, keď s ňou prišla do styku z jej úst cítila alkohol a videla, že chodí ako opitý človek. Odkedy odporkyňa odišla na liečenie, s navrhovateľom vedie spoločnú domácnosť, na výdavkoch ktorej sa obidvaja spoločne podieľajú. Ona vždy mala príjem, a to buď na základe dohody alebo pracovnej zmluvy. Zarábala v čistom 400,-Eur, teraz 440,-Eur mesačne. S navrhovateľom sa spoločne podieľajú na financovaní spoločnej domácnosti. Má ekonomické vzdelanie, navrhovateľovi, ako podnikateľovi, pomáha s účtovníctvom. Navrhovateľ je stratový, má dlhy, vedú sa voči nemu exekúcie. Predala svoje auto, pretože bolo treba do neho veľa investovať. Nepamätá si cenu, cca 1.600,- až 1.700,- Eur, z nich vrátila sestre pôžičku 300,-Eur, zaplatila vo Valaskej nájom 2x220,-Eur, zaplatila za stravu a ostatné výdavky za október, november a čiastočne december 2013. Týmito peniazmi si s navrhovateľom pomohli, nakoľko v tom čase im nestačilo, čo ona zarobila ako aj navrhovateľ včítane jeho fušiek. Navrhovateľ cez voľno bol pomáhať kamarátovi, ktorý mu za pomoc zaplatil, aby mohol platiť výživné. Aj tak výživné platí 2 mesiace pozadu. Maloletý ju volá S.. Vie, kto je jeho matkou, chápe situáciu - vie, že mama - odporkyňa býva pri babke v Nemeckej. Pred ním sa o jeho matke - odporkyňi ani nerozprávajú. Plánuje s navrhovateľom zostať spolu, vzájomne sa rešpektujú, nehádajú sa - ich vzťah je pravým opakom vzťahu, ktorý mal navrhovateľ so svojou manželkou - odporkyňou.

Svedkyňa K.. X. C. súdu uviedla, že odporkyňa je jej pacientkou odo dňa 05.03.2012. Ona jej nevystavovala PN-ku. Vie, že v tom čase bola PN pre bolesti chrbtice. Ona ako odborný lekár len odporúča obvodnému lekárovi vypísanie, príp. ukončenie práceneschopnosti. V poslednom období určite odporkyňi nedoporučovala vypísanie práceneschopnosti. Nevie, kedy odporkyňa ukončila PN-ku, mala ju v čase, keď jej bola priznaná invalidita. Odporkyňi predpisovala liek Campral. Je to liek pre pacientov, ktorí majú problémy s alkoholom - od závislosti až po symptomatické pitie, to sú hraničné stavy závislosti, liek znižuje chuť na pitie. Nedisponuje zdravotnou dokumentáciou odporkyne spred marca 2012.

Svedkyňa MUDr. Božena Kilvádyová súdu uviedla, že je obvodnou lekárkou odporkyne od roku 2005. V apríli 2012, kedy ju zaťalo v križoch, jej vypísala PN-ku. Na kontrolu neprišla. Matka odporkyne jej oznámila, že odporkyňa v tom čase ležala na psychiatrii v Trenčíne. Vie, že bola liečená na psychiatrii, že chodila na posudkové komisie, že jej bola priznaná čiastočná invalidita na 45%. Práceneschopenku, ktorú jej vypísala dňa 03.04.2012 jej ukončila dňa 23.01.2014, nakoľko sa čakalo na priznanie invalidného dôchodku. Práceneschopnosť bola ukončená psychiatrickou diagnózou.

V záverečnej reči právny zástupca navrhovateľa uviedol, že v tomto konaní, ktoré trvá niekoľko rokov, znaleckými posudkami, vyjadreniami účastníkov, sociálnych pracovníkov vniesli sa určité jasnosti, ktoré vedú k tomu, že súd by mal manželstvo účastníkov rozviesť. Je problémom, komu má byť maloletý K. zverený do starostlivosti. Je dôležité, aby rozhodnutie súdu smerovalo v jeho prospech, nie v prospech rodičov. Ak má navrhovateľ maloletého zvereného na papieri, je plne za neho zodpovedný. Nepredpokladal, že by odporkyňa maloletého navrhovateľovi nevrátila v rozpore s dohodou uzatvorenou ústne účastníkmi na predchádzajúcom pojednávaní. Nie je možné dať na to, čo dieťa vo veku maloletého chce, ak bude mať 18 rokov, môže si robiť čo chce. Aj znalci v posudkoch uviedli, že do vzťahu účastníkov by nemala zasahovať iná osoba. Obidvaja rodičia by mali hľadať riešenie, aby sa nevybíjali na maloletom dieťati. Na čas po rozvode navrhuje maloletého zveriť do starostlivosti navrhovateľa, odporkyňu zaviazť výživným v minimálnej výške a upraviť styk odporkyne s maloletým na každý druhý týždeň od piatku od 17.00 h do nedele do 17.00 h a v podstate kedykoľvek, kedy by sa účastníci vedeli dohodnúť. Zo strany navrhovateľa je ochota na takú dohodu, čo preukázal aj na minulom pojednávaní.

V záverečnej reči právny zástupca odporkyne súdu uviedol, že sa stotožňuje s rozvodom manželstva účastníkov, ich manželstvo je nefunkčné. Nestotožňuje sa s tým, že ide o boj rodičov o dieťa. V znaleckom posudku MUDr. Martinove uviedla, že obidvaja rodičia trpia poruchou osobnosti, ale to nie je kontraindikácia pre výchovu maloletého dieťaťa. To isté uviedol aj MUDr. Zelman. V tejto oblasti majú rodičia vyrovnané skóre. Znalec Mgr. Nociar doporučuje maloletého zveriť odporkyni, ktorá je zrelšia, pripravenšia na starostlivosť o neho. Obvykle býva, že pri starostlivosti o 4-ročné dieťa je lepšie na tom matka. Podľa znalkyne Stanislavovej maloletý má pozitívny vzťah k obidvom rodičom, avšak obidvaja nesú isté riziká. Treba prihliadnuť aj k tomu, kde sú lepšie podmienky pre výživu a výchovu maloletého. Osoba navrhovateľa nedáva záruku z ekonomického, materiálneho a sociálneho hľadiska; je v katastrofálnej situácii, nemá vlastné bývanie, len dlžoby, nemá ani morálny profil. Odporkyňa za svoj zdravotný stav nemôže. Má stabilnejšie sociálne a ekonomické podmienky, lepšie je osobnostne pripravená. Navrhuje, preto maloletého zveriť do starostlivosti odporkyne, ktorá bude aj spravovať jeho majetok, navrhovateľovi určiť výživné a styk upraviť v takom rozsahu, ako navrhla protistrana.

Kolízny opatrovník v záverečnej reči uviedol, že v súlade so zákonom o rodine ako aj Dohovorom o právach dieťaťa maloletý má právo byť vychovávaný obidvoma svojimi rodičmi. V prípade účastníkov to nie je možné pre vzájomný konflikt rodičov, ktorý graduje. Z hľadiska potrieb maloletého by bola najvhodnejšia striedavá osobná starostlivosť, ktorú však znalci pre vzájomný konflikt rodičov vylúčili. Podľa znaleckých posudkov maloletý má pozitívny vzťah k obidvom rodičom. Maloletý je spokojný tak pri matke ako aj pri otcovi. Ani u jedného z rodičov nezistili zanedbávanie maloletého. Nech rozhodne súd. Neprikláňajú sa ani k matke ani k otcovi, nakoľko obidvaja sú spôsobilí maloletého vychovávať. Ak súd zverí maloletého jednému rodičovi, je potrebné upraviť styk maloletého s druhým rodičom. Tak, ako je v záveroch znaleckých posudkov, rodičia by mali absolvovať poradenský proces, preto navrhuje rodičom uložiť výchovné opatrenie v trvaní 24 mesiacov, a to povinnosť zúčastniť sa výcviku psychoterapie. Rozvod nie je v prospech maloletého, ale pre rozvrátenosť vzťahov medzi účastníkmi ponecháva rozhodnutie o rozvode na súd. Tak isto úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému ponecháva na úvahu súdu.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno v záverečnej reči uviedol, že obidvaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu. Na základe vykonaného dokazovania bolo zistené, že obidvaja rodičia sú schopní vychovávať maloletého. Znalci dospeli k záveru, že najlepšie by bolo zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, ale pre vzájomné konflikty účastníkov to nie je možné. Znalec Zelman uviedol, že z psychiatrického hľadiska je osobnostne vhodnejšia na výchovu maloletého odporkyňa za podmienky pokračovania v psychiatrickej liečbe. Znalec Nociar v znaleckom posudku uviedol, že výchovný prístup odporkyne je vyhovujúcejší ako navrhovateľa. Podľa znalkyne Stanislavovej obidvaja rodičia sú schopní maloletého vychovávať. Znalkyňa Martinove uviedla, že ani jeden z rodičov nie je pred tým druhým osobnostne vhodnejší. Pri návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností navrhuje návrh navrhovateľa zamietnuť, maloletého zveriť do osobnej starostlivosti odporkyne a upraviť čo najširší styk navrhovateľa s maloletým, a to cez predĺžené víkendy v dvojtýždňových intervaloch, zároveň uložiť navrhovateľovi primerané výživné a obidvom rodičom povinnosť podrobiť sa kurzu rodičovskej terapie a poradenstva.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom jeho rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa ods. 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 25 ods. 5 posledná veta zákona o rodine rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 37 ods. 2 pís. b) zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 2 pís. d) zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku, účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že účastníci sú manželia, manželstvo uzatvorili XX.XX.XXXX. Obaja sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, navrhovateľ má základné vzdelanie, odporkyňa stredoškolské s maturitou, u obidvoch ide o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo na adrese N., P. XXX/X.

Z manželstva sa im dňa XX.XX.XXXX narodil maloletý K.. Manželstvo účastníkov je dlhodobo neusporiadané. Odporkyňa má vyživovaciu povinnosť len k maloletému K., navrhovateľ okrem neho ešte k dvom ďalším maloletým synom, a to k maloletému K. K., nar. XX.XX.XXXX a k maloletému K. W., nar. XX.XX.XXXX; v roku 2013 preukázateľne prispel na výživu maloletého K. 812,-Eur a na maloletého K. 960,-Eur.

Účastníci majú v bezpodielovom spoluvlastníctve rodinný dom, ktorý si kúpili dňa XX.XX.XXXX, ani jeden z nich v tomto dome nebýva. Naposledy spolu bývali v penzióne Adika v Mýte pod Ďumbierom, ktorý prevádzkovala odporkyňa, od februára 2012 prevádzku prevzal navrhovateľ. Odporkyňa býva v rodinnom dome teraz, po smrti jej otca, patriacom jej matke. Navrhovateľ do mája 2013 býval v priestoroch penziónu, ktorý prevádzkoval, od mája v dôsledku rekonštrukcie penziónu si prenajal byt oproti penziónu, v novembri a decembri 2013 byt vo Valaskej a od 01.01.2014 býva v prenajatom 2-izbovom byte v Brezne. Od septembra 2011 navrhovateľ vedie spoločnú domácnosť s priateľkou X.. S. D., na výdavkoch spoločnej domácnosti sa podieľajú spoločne.

Odporkyňa je dlhodobo práceneschopná. Pre požívanie alkoholu a suicidálne pokusy sa v čase odo dňa 04.11.2011 do dňa 13.01.2012 liečila zo závislosti od alkoholu v Psychiatrickej liečebni vo Veľkom Záluží, po návrate dňa 22.01.2012 recidivovala - údajne požila alkohol a lieky, záchranku k nej privolať navrhovateľ.

Opätovne po intoxikácii v suicidálnom úmysle v začiatku apríla 2012 bola prijatá na JIS Fakultnej nemocnice Trenčín, odkiaľ bola dňa 17.04.2012 prevezená na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnice F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici. Znovu bola hospitalizovaná na uvedenom psychiatrickom oddelení odo dňa 18.03.2013 do dňa 19.04.2013. Odo dňa 03.04.2012 do dňa 03.04.2013 poberala dávky v nemoci 161,80 Eur, resp. 179,10 Eur. Dňa 17.10.2013 bola s účinnosťou od 02.04.2013 uznaná čiastočne invalidnou, v dôsledku choroby F 31.4; bola jej priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45%, odporúčaná je jej práca na trhu práce bez nadmernej psychickej a fyzickej námahy, bez prác na úkol a hmotnej zodpovednosti a bez nočných zmien. S účinnosťou odo dňa 02.04.2013 jej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 152,40 Eur mesačne. Má výdavky na psychiatrické lieky cca 4,-Eurá mesačne. Finančne jej vypomáhajú rodičia, resp. matka. Spláca svoje dlhy ako aj spoločné dlhy s navrhovateľom.

Navrhovateľ podniká, najprv prevádzkoval penzión a po začatí jeho rekonštrukcie sa stal realizátorom tejto rekonštrukcie, odo dňa 01.08.2013 mal uzatvorenú pracovnú zmluvu na prevádzkovanie a správu majetku penziónu Adika, nakoľko za 430 odpracovaných hodín v auguste dostal vyplatenú sumu 500,-Eur v rámci skúšobnej doby dňa 17.09.2013 rozviazal pracovný pomer. Zo svojho príjmu zabezpečuje starostlivosť o mal. K., ale aj splácanie dlhov, ktoré sú buď jeho osobné, ale aj spoločné s odporkyňou a taktiež dlhov, ktoré spolu s prevádzkou penziónu prevzal po nej.

Ani jeden z účastníkov nemá vlastné auto, odporkyňa užíva auto jej matky, navrhovateľ auto rodičov jeho priateľky.

Počas konania bola odporkyňa prijatá na platené externé vysokoškolské štúdium.

V priebehu konania odporkyňa zomrel otec, neuplatnila si nárok na svoj zákonný podiel z dedičstva, podľa zápisnice o predbežnom vyšetrení dedičstva pohrebne trovy cca 1.500,-Eur hradila odporkyňa spolu s bratom T. D. nar. XX.XX.XXXX, zo svojich úspor.

Navrhovateľ v roku 2011 dosiahol príjmy zo živnosti 2.000,-Eur, výdavky 800,-Eur, základ dane 2.542,90 Eur, v roku 2012 dosiahol príjmy zo živnosti 77.546,26 Eur, výdavky 69.581,91 Eur, základ dane 4.319,61 Eur, v roku 2013 dosiahol príjmy zo zamestnania 1.055,24 Eur, príjmy zo živnosti 19.457,91 Eur, výdavky zo živnosti 22.214,12 Eur. Podľa výkazu o majetku a záväzku k 31.12.2012 mal krátkodobý finančný majetok v hodnote 401,30 Eur, majetok celkom 6,72 Eur, záväzky 12.858,45 Eur, rozdiel majetku a záväzkov - 12.851,73 Eur; k 31.12.2013 mal za bežné účtovné obdobie krátkodobý finančný majetok v hodnote - 4.552,-Eur, majetok celkom - 4.541,-Eur, záväzky 24.701,-Eur, rozdiel majetku a záväzkov - 29.242,-Eur. Odo dňa 02.05.2013 ako realizátor rekonštrukcie penziónu si vyfakturoval za máj a jún po 960,-Eur včítane DPH. Od 01.08.2013 mal uzatvorenú pracovnú zmluvu - zarobil za august 526,18 Eur, za september 379,19 Eur, za december si ako živnostník vyfakturoval 1.000,-Eur a za január 2014 vyfakturoval tiež 1.000,-Eur.

Predbežným opatrením bol maloletý K. odovzdaný do starostlivosti navrhovateľa. Navrhovateľ mal maloletého vo faktickej starostlivosti od 23.06.2012. Počas doby, kedy mal navrhovateľ maloletého v starostlivosti - od 23.06.2012 do 27.04.2013, od 26.09.2013 do 27.10.2013, od 09.12.2013 do 24.01.2014 odporkyňa na neho ničím neprispela. Počas doby, kedy odporkyňa odmietla maloletého vrátiť navrhovateľovi a maloletého zadržovala u seba - od 27.04.2013 do 26.09.2013, od 27.10.2013 do 09.12.2013, od 24.01.2014 a trvá; navrhovateľ na neho odporkyňa ničím neprispel. Maloletý mal u každého rodiča svoje veci na oblečenie a obutie.

Podľa Občianskeho súdneho poriadku za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov.

Dôkazy vykonané v tomto konaní súd v zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

V tomto konaní súd neprihliadol na čestné prehlásenia osôb predložené navrhovateľom ani na čestné prehlásenia osôb predložené odporkyňou, pretože ich vyhodnotil ako účelové, tvrdenie proti tvrdeniu. Skutočnosti, na ktoré čestné prehlásenia poukazovali, a to najmä schopnosť toho-ktorého rodiča postarať sa o maloletého súd zistil inými objektívnejšími spôsobmi.

Tak zo znaleckých posudkov znalcov psychiatrov, ale najmä z ich výsluchu na pojednávaní dňa 28.11.2013 bolo zistené, že obidvaja rodičia maloletého majú rovnakú diagnózu Zmiešaná a iná porucha osobnosti Dg. F 61.0 podľa MKCH 10 revízie. Podstatou vzniku tejto psychickej poruchy je vo všeobecnosti disharmonicky vyvinutá osobnosť, ktorá má niektoré rysy osobnosti nadmerne zvýraznené, iné zase naopak potlačené alebo chýbajú. Vplyvom takto vytváraných vlastností charakteru sa takýto jedinec (abnormná osobnosť) dostáva do konfliktov so svojim okolím. Abnormná štruktúra osobnosti (psychopatia) je povahová a charakterová porucha prejavujúca sa po celý život. Vzťahy takýchto osobností s okolím sú komplikované a často konfliktné. Takýto jedinec koná obvykle so zámerom uspokojiť svoje záujmy bez ohľadu na možné sociálne dôsledky, pričom nezriedka koná bez subjektívnych pocitov úzkosti, či viny. Podnety, ktoré u zdravých jedincov nezanechávajú následky, vedú u abnormne štruktúrovaných jedincov k neadekvátnemu správaniu s psychopatologickými dôsledkami. Takýto jedinec nájde v akomkoľvek prostredí vždy nejaké podnety, na ktoré zareaguje hypersenzitívne a ktoré jeho správanie vyprovokujú, príp. „potrebné“ podnety sám provokuje. Toto správanie má tendenciu pretrvávať, predstavuje formu určitého životného štýlu jedinca. Formuje jeho vzťah k sebe i k jeho okoliu. Porucha osobnosti ako odchýlka môže vzniknúť vo vývoji, napr. na podklade konštitučnej (genetickej) dispozície, tiež vplyvom rôznych interakcií počas individuálneho zrenia osobnosti alebo v neskoršom období vplyvom rôznych podmienok a vzťahov okolia, ktoré na jedinca pôsobia. Dôležitý je pritom

podnetný, ale aj nepodnetný vplyv rodinného prostredia. V záťažových životných situáciách sú jedinci s poruchou osobnosti predisponovaní k dekompenzácií správania (agresia, manipulácia, týranie a pod.). Porucha osobnosti je stav trvalý a liečbou neovplyvniteľný. Nedá sa očakávať a dosiahnuť efekt žiadnou liečbou.

V rámci tejto diagnózy má navrhovateľ uvedené, že je osobnosťou prevažne s disocálnymi rysmi, emočne nezrelý, deprivovaný, nevyvážený; odporkyňa má uvedené, že je prevažne emočne nestabilná, nezrelá, egocentrická, manipulatívna, s narcistickými rysmi.

Odporkyňa má aj ďalšiu psychiatrickú diagnózu. Na pojednávaní dňa 28.11.2013 znalci psychiatri polemizovali o tom, či požívanie alkoholu odporkyňou je prejavom Bipolárnej afektívnej poruchy, čo sa podobá na závislosť, ale nie je závislosťou v pravom zmysle slova, alebo je závislosťou v pravom zmysle slova. V spise je zistené, že odporkyňa mala zistenú diagnózu Bipolárna afektívna porucha pred cca 10 rokmi, keď začala študovať na vysokej škole v Brne, navštívila psychiatra, ale sa ďalej neliečila. Sama znalcovi - psychológovi Mgr. Nociarovi počas znaleckého vyšetrenia uviedla, že v tom čase „nepila nejako veľa, pilo sa skôr v práci, išlo skôr o kvalitu alkoholu ako o jeho množstvo“. Pred znalkyňou MUDr. Martinove uviedla „o jej pití za slobodna bolo tak, že raz za víkend si šla s priateľmi sadnúť...vydaj bol neuvážený krok...s dieťaťom bola skoro stále sama, nepopiera, že si vypila...“. Objektívne je zistené, že od 04.11.2011 do 13.01.2012 sa liečila v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží pre závislosť na alkohole. V súčasnosti jej ošetrujúca psychiatricka MUDr. Iveta Šajgalíková potvrdila, že abstínuje, predpisovala jej liek Campral, ktorý sa predpisuje pacientom, ktorí majú problémy s alkoholom - od závislosti až po symptomatické pitie, tento liek znižuje chuť na alkohol. Podľa MUDr. Martinove odporkyňa trpí diagnózou Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu, Dg. F 10.2 podľa MKCH 10 revízie.

Podľa znalca psychiatra MUDr. Zelmana odporkyňa trpí Bipolárnou afektívnou poruchou, t.č. v remisii. Podľa neho táto porucha je závažnejšia ako Zmiešaná porucha osobnosti, je liečiteľná, ale nevyliciteľná, môže byť dosiahnutý len dlhodobý stav remisie, nie je možné predvídať jej prognózu, v najakútejších fázach choroby je ohrozenie seba alebo okolia.

Podľa MUDr. Zelmana ani jedno z ochorení nevyklučuje výchovu dieťaťa. Podľa MUDr. Martinove pre výchovu dieťaťa nie je ani jeden z rodičov pred tým druhým osobnostne vhodnejší.

V priebehu konania, začiatkom apríla 2012, mala odporkyňa suicidálny pokus, intoxikovaná bola hospitalizovaná na JIS v Trenčíne, odkiaľ bola prevezená na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnice F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici. Asi vo veku 16 rokov v napätých situáciách začala so sebapoškodzovaním (reže si ruky žiletkami).

U odporkyne znalkyňa MUDr. Martinove skonštatovala, že nie je možné do budúcnosti predvídať jej zdravotný stav, a teda ani vylúčiť riziko recidív pitia a zhoršenia psychického stavu.

MUDr. Martinove na jednom mieste znaleckého posudku uvádza, že navrhovateľ je vo vzťahu k maloletému rizikový pre možný prenos negatívnych behaviorálnych a kognitívnych schém vyplývajúcich z jeho abnormnej štruktúry osobnosti, ale v závere znaleckého posudku toto riziko rozširuje aj na odporkyňu, keď uvádza, že z dlhodobého hľadiska pre plnohodnotnú výchovu maloletého matka je vo vzťahu k maloletému rovnako ako jeho otec riziková pre možný prenos prípadných negatívnych behaviorálnych a kognitívnych schém vyplývajúcich z jej abnormnej štruktúry osobnosti.

MUDr. Zelman stanovil odporkyňi diagnózu Bipolárna afektívna porucha v remisii a Symptomatický abúzus alkoholu v remisii, navrhovateľovi diagnózu Zmiešaná porucha osobnosti. Na pojednávaní 28.11.2013 sa znalci uzhodli, že obidvaja rodičia trpia diagnózou Zmiešaná porucha osobnosti. MUDr. Zelman objasnil, že medzi Bipolárnou afektívnou poruchou a Zmiešanou poruchou je taký rozdiel, že Bipolárna afektívna porucha sa diagnostikuje vtedy, keď je miera príznakov evidentná. Z hľadiska psychiatrického sú obidvaja rodičia plne schopní zabezpečiť plnohodnotnú výchovu maloletého avšak z hľadiska dlhobodej výchovy u otca maloletého - navrhovateľa, podľa tohto znalca, existuje riziko prenášania niektorých negatívnych a kognitívnych schém vyplývajúcich z jeho poruchy osobnosti.

Podľa záverov znaleckého posudku MUDr. Martinove, ktoré MUDr. Zelman na pojednávaní dňa 28.11.2013 nevyvrátil, aj matka maloletého - odporkyňa trpí Zmiešanou poruchou osobnosti - takže podľa názoru súdu z dôvodu tejto diagnózy Zmiešanej poruchy osobnosti obidvaja rodičia maloletého predstavujú pre neho rovnaké riziko.

Mgr. Nociar vo svojom znaleckom posudku uviedol, že u obidvoch rodičov nachádza pozitívne aj negatívne známky v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o maloletého K.. Skonštatoval, že vzájomné vzťahy medzi maloletým a jeho rodičmi sú dobré. Na výchovu maloletého sa mu javí ako vhodnejšia jeho matka - odporkyňa, čo však bližšie neodôvodnil. V súvislosti s ňou, však pripomenul, že by bolo

na jej strane vhodné zabezpečiť samostatné bývanie, ktoré by bolo primeranejšie pre rozvoj maloletého a samostatnosť matky.

PhDr. Stanislavová obidvoch rodičov vníma ako osobnosti s komplementárnym potenciálom osobnostných vlastností a schopností (rodičovských kompetencií) pre výchovu maloletého. Svoje vývinové úlohy zjavne zvládajú s vážnejšími problémami, spôsobenými jednak svojou osobnostnou nezrelosťou (hlavne u navrhovateľa), jednak neefektívnym (u odporkyne až deštruktívnym) zvládaním záťažových životných situácií (situačne podmienený abusus alkoholu, resp. sebapoškodzovanie). Obaja majú k maloletému K. pozitívny vzťah. Aj osoba odporkyne aj osoba navrhovateľa podľa nej nesú isté rizikové hľadiská, je ťažké predpokladať, ako sa budú vyvíjať.

Mgr. Kúdelková - v tejto veci svedkyňa, inak znalkyňa - psychologička, ktorá prišla do styku s účastníkmi v rámci vyšetrovania trestných podaní, v znaleckom posudku č. XX/XXXX skonštatovala, že maloletý je emočne naviazaný na obidvoch svojich rodičov; je však jednoznačne traumatizovaný konfliktami medzi rodičmi, neustálymi hádkami, trestnými stíhaniami, ktorými sa rodičia navzájom častujú bez relevantných dôkazov, ako aj zmenami výchovného prostredia. Podľa nej si rozhodne obidvaja rodičia ako aj stará matka musia uvedomiť, že maloletého traumatizuje vzájomná nevraživosť, ktorá v rodine panuje. Na pojednávaní dňa 28.11.2013 uviedla, že podľa nej stará matka maloletého zo strany matky má nedobry vplyv na diania v rodine maloletého, nakoľko sa mieša do rodiny, a to až do takej miery, že má pocit, že ona to viac koriguje ako rodičia maloletého. Nie je dobré, aby rodinní príslušníci zasahovali do rodiny rodičov maloletého, pokiaľ to nie je v pozitívnom zmysle. Maloletého traumatizuje aj to, že stará matka zo strany matky a jej sestra X. K. H. zasahujú do rodiny rodičov maloletého aj tým, že podávajú rôzne oznámenia a žiadosti; na maloletého to vplyva, pretože sa doma o tom rozpráva.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporkyňou sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Účastníci nežijú v spoločnej domácnosti odo dňa 13.01.2012, kedy sa odporkyňa po skončení liečenia vo Veľkom Záluží vrátila do domácnosti svojich rodičov. Naposledy sa intímne stýkali cca v jeseň 2011. Ich vzťah je konfliktný, čím trpí najmä ich maloletý syn K.. Príčinu rozvratu vzťahov medzi účastníkmi súd vidí v ich abnormných osobnostiach.

Vzhľadom k tomu, že manželstvo účastníkov neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia, súd návrhu na rozvod vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

Podľa Zákona o rodine a Deklarácie práv dieťaťa úprava výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode má byť v záujme maloletého K.. Na základe zistených skutočností, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd upravil rodičovské práva a povinnosti k nemu tak, že po rozvode manželstva jeho rodičov ho zveril do osobnej starostlivosti otca - navrhovateľa. Pri tomto rozhodnutí súd vzal do úvahy všetky dôkazy vykonané v priebehu konania, najmä však vyjadrenia znalcov a svedkov a prihliadol aj k správaniu sa účastníkov počas konania (hoci mal navrhovateľ maloletého K. zvereného predbežným opatrením do svojej starostlivosti, umožňoval odporkyni styk s maloletým, avšak odporkyňa odmietla maloletého vrátiť a v rozpore s predbežným opatrením ho zadržáva u seba). K zvereniu maloletého K. do starostlivosti navrhovateľa súd dospel po zistení, že obidvaja rodičia maloletého trpia rovnakou diagnózou - Zmiešanou poruchou osobnosti, pričom matka - odporkyňa má aj ďalšie psychiatrické diagnózy, pokúsila sa o suicídium, v napätých situáciách sa sebapoškodzuje, nemá vlastné bývanie, býva so svojou matkou, ktorá spolu so svojou sestrou negatívne zasahujú do rodiny účastníkov. Pri Zmiešanej poruche osobnosti, ktorá bola zistená u obidvoch rodičov z dlhodobého hľadiska hrozí riziko prenosu negatívnych behaviorálnych a kognitívnych schém. Toto riziko je podľa názoru súdu v prostredí navrhovateľa menšie, nakoľko má iba jednu diagnózu Zmiešaná porucha osobnosti, v prostredí odporkyne je toto riziko väčšie, nakoľko okrem tejto diagnózy trpí aj inými psychiatrickými diagnózami, má suicidálne sklony, sebapoškodzuje sa, býva v domácnosti so svojou matkou, ktorá predstavuje tiež možné riziko prenosu negatívnych schém správania sa. Navrhovateľ žije v pokojnejšom vzťahu s priateľkou Ing. S. D., ktorá má s maloletým K. dobrý vzťah, ale v žiadnom prípade mu nenahrádza jeho matku; maloletý vie, že má svoju matku a otcova priateľka je pre neho iba „S.“.

Ani jeden z účastníkov nemá vlastné bývanie, majú rodinný dom v bezpodielovom spoluvlastníctve, v ktorom nebývajú, obidvaja majú v súčasnosti zabezpečené bývanie nájmom, u navrhovateľa má maloletý K. svoju vlastnú izbu, u odporkyne býva spolu s ňou v jednej izbe. Obidvaja majú dlhy, tak spoločné ako aj vlastné, týkajúce sa podnikania ako aj osobné. Na pojednávaní dňa 13.02.2014 právny zástupca odporkyne poukázal na zlú ekonomickú situáciu navrhovateľa, že jeho deklarované výdavky sú vyššie ako priznané príjmy. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že ani ekonomická situácia odporkyne nie je iná. Jej príjem predstavuje iba invalidný dôchodok vo výške 152,40 Eur mesačne, sama odporkyňa súdu zostavila prehľad svojich výdavkov, ktoré od apríla 2013 - od kedy jej bol priznaný invalidný dôchodok

predstavujú spolu za apríl 851,01 Eur, za máj 1.083,70 eur, za jún 612,13 Eur, za júl 1.117,23 Eur, za august 676,37 Eur, za september 701,74 Eur, za október 996,725 eur, za november 1.021,535 Eur, za december 740, 43 Eur; z prehľadu vyplýva, že jej výdavky značne presahujú jej príjem podobne, ako na to poukázali u navrhovateľa.

Po obdržaní znaleckého posudku vypracovaného Mgr. Nociarom, ktorý prvý poukázal na potrebu osamostatnenia sa odporkyne, táto súdu predložila zmluvu o nájme bytu, ktorú súd hodnotí ako účelovo uzatvorenú, nakoľko ju uzatvorila s prenajímateľkou, ktorá je jej tetou - Ing. K. H.. Pracovníčky Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Brezno pri šetrení odporkyňu, príp. aj s maloletým K. vždy zastihli len v rodinnom dome starej matky maloletého zo strany jeho matky. Odporkyňa sama uviedla súdu, že býva v rodinnom dome, ktorý po smrti otca je vo výlučnom vlastníctve jej matky a že za prenajatý byt zaplatila iba raz 150,-Eur. Po tom, čo právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní dňa 16.01.2014 upozornil, že odporkyňa nemá právne ani morálne záruky, že bude môcť naďalej bývať v dome svojej matky, táto dňa 18.01.2014 uzatvorila so svojou matkou K.. S. D. nájomnú zmluvu o spoluužívaní rodinného domu, v ktorom doteraz spolu bývajú na adrese R., N. XX/X.

V záujme maloletého je, aby bol v styku s obidvoma svojimi rodičmi, bez ohľadu na to, či žijú spolu alebo oddelene. Podľa znalcov maloletý K. má pozitívny vzťah k obidvom rodičom, pri absencii jedného z nich stráda. Podľa citovaného ustanovenia § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektuje právo maloletého dieťaťa na jeho väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, rešpektuje právo dieťaťa na udržanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Zverením maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľa je garantované, že maloletý bude mať zachovaný osobný vzťah aj k matke -odporkyni, nakoľko navrhovateľ už v priebehu konania preukázal, že keď mu bol maloletý predbežne odovzdaný do starostlivosti, umožňoval mu osobný styk s matkou, hoci táto dohody s ním nerešpektovala, nerešpektovala ani rozhodnutie súdu a maloletého mu nevracala. Odporkyňa naopak v priebehu konania preukázala, že ona nie je tým rodičom, ktorý rešpektuje právo maloletého sýkať sa s druhým rodičom.

Vzhľadom na to, že súd zveril maloletého na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľa, zároveň zaviazal odporkyňu prispievať na maloletého K. výživným, ktorého výšku určil, vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého, možnosti, schopnosti a majetkové pomery jeho rodičov, ktoré sú podrobne vyššie uvedené, a to sumou vo výške minimálneho výživného, ktoré je s účinnosťou od 01.07.2013 určené v sume 27,13 Eur.

Nakoľko z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletý K. je emocionálne naviazaný na obidvoch svojich rodičov, ich neprítomnosťou stráda, súd upravil styk odporkyne s maloletým v súlade s ustanovením § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku aj nad rámec návrhu účastníkov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Tunajší súd uznesením, č.k. 8P/48/2012-333 zo dňa 05.02.2013, nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého navrhovateľ je povinný odporkyňu informovať o maloletom. V zmysle § 24 ods. 5 posledná veta zákona o rodine súd naďalej uložil navrhovateľovi povinnosť poskytovať odporkyni informácie o maloletom.

Nakoľko je potrebné v záujme maloletého K., aby netrpel vzájomnými konfliktami medzi rodičmi, súd tak navrhovateľovi ako aj odporkyni uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení zameranom na psychoterapiu. Účastníci si sami zabezpečia absolvovanie odborného poradenstva vzhľadom k tomu, že je potrebné pre úspešnosť takéhoto poradenstva, aby si sami vybrali psychoterapeuta, ktorému budú dôverovať. Je možné, aby každý účastník si vybral iného psychoterapeuta.

Vzhľadom na riziká zistené u obidvoch rodičov maloletého, súd určil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý bude vykonávať v priebehu 24 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia za súčinnosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, predškolského a školského zariadenia. V rámci tohto dohľadu súd zistí, či sa účastníci podrobujú odbornému poradenstvu u príslušného psychoterapeuta.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 144 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

V priebehu konania vznikli štátu trovy súvisiace so znaleckým dokazovaním a výsluchom svedkov spolu vo výške 2.331,14 Eur; o ich náhrade súd rozhodol v konaní sp. zn. 8P/48/2012, ktoré prebiehalo súbežne a získané dôkazy boli použité pre rozhodnutie v oboch konaniach

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, má právo do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia oznámiť matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.